

ORDIN nr. 59 din 02.08.2013

**pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele
electrice de interes public**

Având în vedere prevederile art. 25 alin. (13) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin

Art.1. - Se aprobă *Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public*, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art.2. - Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art.3. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data abrogării Hotărârii Guvernului nr. 90/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 12 februarie 2008.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Niculae Havrileț

REGULAMENT
privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, denumit în continuare *Regulament*, stabilește etapele și procedurile necesare pentru racordarea instalațiilor utilizatorilor la rețelele electrice de interes public pentru transportul și distribuția energiei electrice.

Art. 2. - (1) Prezentul *Regulament* se aplică raporturilor dintre operatorii de rețea și:

- a) utilizatorii care solicită racordarea la rețeaua electrică a unui loc de consum și/ sau de producere nou;
- b) utilizatorii care solicită modificarea instalației prin care se racordează la rețea un loc de consum și/ sau de producere;
- c) utilizatorii la ale căror locuri de consum și/ sau de producere se modifică elementele tehnice energetice sau administrative caracteristice acestora.

(2) În aplicarea prevederilor prezentului regulament, un operator de rețea este considerat utilizator în relația cu operatorul rețelei electrice din amonte, la care sunt racordate instalațiile pe care le deține.

(3) Operatorul de transport și de sistem, operatorii de distribuție titulari de licență, precum și orice persoană care deține o rețea electrică de distribuție proprie amplasată pe domeniul public, au obligația să asigure racordarea instalațiilor utilizatorilor, în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(4) Avizul tehnic de racordare, emis de operatorul de rețea în condițiile prevăzute de prezentul regulament, conține condițiile tehnico-economice de racordare la rețea a unui loc de consum și/ sau de producere.

(5) Certificarea îndeplinirii condițiilor de racordare la rețea prevăzute într-un aviz tehnic de racordare valabil, se realizează prin emiterea certificatului de racordare de către operatorul de rețea.

Art.3 - (1) Proiectarea și executarea lucrărilor pentru racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public se realizează de către persoane autorizate sau operatori economici atestați de autoritatea competentă potrivit legii.

(2) Verificarea activităților prevăzute la alin. (1) se face de către persoane autorizate sau atestate de autoritatea competentă potrivit legii.

CAPITOLUL II

Terminologie și abrevieri

Art. 4. - (1) Termenii utilizați sunt definiți în anexa nr. 1 la prezentul regulament.

(2) Definițiile din anexa nr. 1 se completează cu definițiile din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

CAPITOLUL III

Solicitarea racordării la rețelele electrice

sau a actualizării avizului tehnic de racordare ori a certificatului de racordare

Art.5. - (1) Utilizatorul solicită racordarea la rețeaua electrică prin cererea de racordare adresată operatorului de rețea, în oricare dintre următoarele situații:

- a) apariția unui loc de producere nou;
- b) apariția unui loc de consum nou, definitiv sau temporar;
- c) separarea instalațiilor unui utilizator de instalațiile altui utilizator, în vederea racordării directe a acestora la rețeaua electrică a operatorului de rețea.

(2) Utilizatorul are obligația să solicite operatorului de rețea actualizarea avizului tehnic de racordare valabil sau actualizarea certificatului de racordare, în oricare dintre următoarele situații:

- a) dezvoltarea din punct de vedere tehnic și energetic a activității utilizatorului la locul de consum și/ sau de producere, ce necesită depășirea puterii aprobate;

- b) modificarea unor elemente de natură tehnică sau administrativă ale locului de consum și/ sau de producere față de situația existentă la data emiterii avizului tehnic de racordare, respectiv a certificatului de racordare, fără depășirea puterii aprobate;
 - c) modificarea instalației de racordare a unui loc de consum și/ sau de producere, fără schimbarea puterii aprobate, pentru rezolvarea unor solicitări ale utilizatorului;
 - d) dezvoltarea din punct de vedere tehnic și energetic a activității unui utilizator la locul de consum prin racordarea de generatoare la instalația de utilizare și evacuarea în rețeaua din amonte de punctul de delimitare a energiei electrice produse.
- (3) Operatorii de distribuție concesionari solicită operatorului de transport și de sistem actualizarea avizului tehnic de racordare valabil sau actualizarea certificatului de racordare, în cazurile în care:
- a) depășirea puterii aprobate necesită fie mărirea capacității stațiilor de transformare ale operatorului de transport și de sistem, fie realizarea sau amplificarea unei stații de transformare de 110 kV/MT aparținând operatorului de distribuție concesionar, racordată într-o stație de transformare aparținând operatorului de transport și de sistem;
 - b) se re tehnologizează linii de 110 kV și/ sau stații de transformare de 110 kV/MT, care au cel puțin un punct de racordare în instalațiile aparținând operatorului de transport și de sistem ;
 - c) este necesară realizarea unor linii electrice de distribuție noi, racordate în stațiile operatorului de transport și de sistem;
 - d) sunt necesare lucrări suplimentare într-o stație de transformare aparținând operatorului de transport și de sistem ca urmare a racordării de noi utilizatori sau aprobării unui spor de putere de către operatorul de distribuție concesionar.
- (4) La preluarea unei rețele de distribuție de către un alt operator de distribuție, certificatele de racordare și/ sau avizele tehnice de racordare ale utilizatorilor rețelei își mențin valabilitatea, pâna la expirarea acestora.
- (5) În cazul unor modificări tehnice în instalațiile operatorului de rețea, care generează modificări ale soluției de racordare precizate în avizul tehnic de racordare valabil sau în certificatul de racordare existent, operatorul de rețea actualizează gratuit și din oficiu avizul tehnic de racordare sau certificatul de racordare. Actualizarea certificatelor de

racordare se face în termen de maximum 30 de zile calendaristice, iar actualizarea avizelor tehnice de racordare valabile se face în termen de maximum 10 zile calendaristice de la data la care a avut loc modificarea tehnică în instalațiile operatorului de rețea.

(6) În situația prevăzută la alin. (5), la actualizarea avizelor tehnice de racordare valabile, valoarea tarifului de racordare prevăzut în avizul tehnic de racordare actualizat nu poate fi mai mare decât valoarea tarifului de racordare comunicat utilizatorului prin oferta inițială de racordare făcută de operatorul de rețea, respectiv prin avizul tehnic de racordare inițial.

(7) În cazul unui loc de consum și/sau de producere existent, lucrările ce se realizează din inițiativa operatorului de rețea, de modificare a instalației de racordare existente din amonte de punctul de delimitare stabilit în certificatul de racordare existent, se realizează pe cheltuiala operatorului de rețea.

(8) Prevederile alin. (7) sunt aplicabile și situației în care modificările realizate din inițiativa operatorului de rețea se referă la modificarea punctului de delimitare în amonte față de poziția inițială a acestuia.

Art. 6. - (1) Oricare dintre următoarele situații se consideră dezvoltare din punct de vedere tehnic și energetic a activității unui utilizator la un loc de consum și/ sau de producere, necesitând un spor de putere pentru evacuare și/ sau pentru consum:

- a) instalarea de generatoare noi, înlocuirea unor generatoare cu altele având putere instalată mai mare sau creșterea puterii instalate a generatoarelor existente prin re tehnologizare/ modernizare;
- b) creșterea puterii solicitate din rețeaua electrică față de puterea aprobată pentru locul de consum respectiv, determinată de extinderea activității proprii, de dotarea suplimentară sau de racordarea, în condițiile legii, a unui utilizator la rețelele proprii;
- c) dezvoltarea instalațiilor unui operator de distribuție existent.

(2) Oricare dintre următoarele situații se consideră modificare a unor elemente de natură tehnică în instalația de utilizare, fără depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare/ certificatul de racordare valabil, emis pentru acel loc de consum și/ sau de producere:

- a) modificarea numărului, naturii, structurii și/ sau a caracteristicilor tehnice ale generatoarelor;
- b) racordarea de către un utilizator la rețeaua proprie, în condițiile legii, a instalațiilor unui alt utilizator;
- c) reducerea puterii absorbite la un loc de consum în urma separării instalațiilor unui alt consumator racordat inițial la instalația sa;
- d) dezvoltarea în etape a activității utilizatorului necesitând etapizarea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare.

(3) Oricare dintre următoarele situații se consideră modificare a unor elemente de natură administrativă, fără depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare/ certificatul de racordare valabil, emis pentru acel loc de consum și/ sau de producere și fără modificarea unor elemente de natură tehnică:

- a) schimbarea datelor de identificare a respectivului loc de consum și/ sau de producere din motive administrative respectiv schimbarea denumirii localității, a străzii, a numărului imobilului etc.;
- b) schimbarea titularului locului de consum și/ sau de producere prin preluarea obiectivului de la locul de consum și/ sau de producere respectiv prin cumpărare, moștenire etc.;
- c) schimbarea denumirii utilizatorului.

Dacă modificările prevăzute la lit. b) și c) apar la locuri de consum și/sau de producere racordate, certificatul de racordare nu se actualizează.

(4) Modificarea instalației de racordare, fără schimbarea puterii aprobate aferente unui loc de consum și/sau de producere, poate fi solicitată pentru:

- a) modificarea punctului de delimitare a instalațiilor;
- b) modificarea punctului de măsurare;
- c) creșterea gradului de continuitate a alimentării/evacuării asigurat de instalația de racordare;
- d) îndeplinirea unor condiții privind alimentarea cu energie electrică ce impun introducerea de elemente noi sau modificarea ori înlocuirea unor elemente din instalația de racordare cu altele având alte caracteristici tehnice;

Art. 7. (1) În situația unui loc de consum existent, racordat la rețea, soluțiile pentru instalarea de generatoare în incinta acestuia sunt:

- a) racordarea generatoarelor la instalația de utilizare a locului de consum, cu evacuarea în rețeaua operatorului de rețea a energiei electrice produse în surplus, în anumite regimuri de funcționare a utilizatorului;
- b) racordarea generatoarelor la instalația de utilizare a locului de consum, fără evacuarea de energie electrică în rețeaua operatorului de rețea, indiferent de regimul de funcționare al utilizatorului;
- c) racordarea generatoarelor la o instalație de utilizare separată de instalația de utilizare a locului de consum, cu constituirea unui loc de producere nou, ce se racordează la rețea printr-o instalație de racordare diferită de instalația de racordare a locului de consum.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a), utilizatorul are obligația să solicite actualizarea certificatului de racordare a locului de consum, în vederea aprobării de către operatorul de rețea a puterii ce urmează a se evacua în rețea, în plus față de puterea aprobată pentru consum prin certificatul de racordare existent.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), dacă puterea aprobată prin certificatul de racordare nu se modifică, punerea sub tensiune a generatoarelor se face după actualizarea dosarului instalației de utilizare de către executantul acesteia, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (2) lit. b). În situația în care operatorul de rețea constată că este necesar să includă în certificatul de racordare condiții suplimentare legate de racordarea generatoarelor, poate impune condiția ca utilizatorul să solicite actualizarea certificatului de racordare.

(4) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), apare un loc de producere nou, a cărui racordare la rețea se aprobă de către operatorul de rețea prin emiterea unui nou aviz tehnic de racordare.

Art. 8. (1) Cererile de racordare pentru locuri de producere cu puteri instalate mai mari de 50 MW și cele pentru locuri de consum cu puteri maxim simultan absorbite mai mari de 50 MW se adresează de către solicitanți operatorului de transport și de sistem.

(2) Cererile de racordare pentru locuri de producere cu puteri instalate de până la 50 MW inclusiv și cele pentru locuri de consum cu puteri maxim simultan absorbite de până la 50

MW inclusiv, în funcție de amplasarea acestora față de rețelele de distribuție existente, se adresează de către solicitanți, după caz:

- a) operatorului de distribuție concesionar din zona respectivă;
- b) altui operator de distribuție care deține în apropierea locului de producere sau de consum o rețea electrică de distribuție.

(3) Cererea de actualizare a certificatului de racordare sau a avizului tehnic de racordare se adresează operatorului de rețea la care sunt racordate sau urmează să se racordeze instalațiile utilizatorului.

CAPITOLUL IV

Etapele procesului de racordare la rețelele electrice

Art. 9. - Pentru realizarea racordării instalațiilor unui utilizator la rețeaua electrică de interes public se parcurg, după caz, următoarele etape, în ordine cronologică:

- a) etapa preliminară de documentare și informare a utilizatorului;
- b) depunerea de către utilizator a cererii de racordare la operatorul de rețea și a documentației aferente pentru obținerea avizului tehnic de racordare;
- c) stabilirea soluției de racordare la rețeaua electrică și emiterea de către operatorul de rețea a avizului tehnic de racordare, ca ofertă de racordare;
- d) încheierea contractului de racordare între operatorul de rețea și utilizator;
- e) realizarea lucrărilor de racordare la rețeaua electrică și punerea în funcțiune a instalației de racordare;
- f) punerea sub tensiune a instalației de utilizare pentru probe, etapă care nu este obligatorie pentru toate categoriile de utilizatori;
- g) emiterea de către operatorul de rețea a certificatului de racordare a locului de consum și/ sau de producere;
- h) punerea sub tensiune finală a instalației de utilizare.

SECȚIUNEA 1

Etapa preliminară de documentare și informare a utilizatorului

Art. 10. - (1) Utilizatorul poate solicita printr-o cerere operatorului de rețea informații privind condițiile și posibilitățile de realizare a racordării la rețea a unui loc de consum și/ sau de producere, prezentând datele caracteristice ale acestuia.

(2) Ca răspuns la cererea prevăzută la alin. (1), operatorul de rețea este obligat să transmită solicitantului informații generale privind:

- a) necesitatea obținerii unui aviz de amplasament, dacă este cazul; în această situație se indică documentația și datele necesare emiterii avizului de amplasament;
- b) posibilitățile de racordare la rețeaua proprie a instalațiilor aferente locului de consum și/ sau de producere;
- c) etapele procesului de racordare la rețea și durata estimată a fiecăreia dintre acestea, corelat cu specificul și datele energetice ale locului de consum și/ sau de producere;
- d) acțiunile pe care trebuie să le întreprindă utilizatorul, respectiv operatorul de rețea, și documentele aferente necesare, specifice fiecărei etape a procesului de racordare;
- e) tarifele în vigoare practicate de operatorul de rețea, respectiv tarifele pentru emiterea avizelor tehnice de racordare și tarifele de racordare, precum și temeiul legal al acestora.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (2) se transmit solicitantului în scris, gratuit, în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la înregistrarea cererii scrise a acestuia.

(4) Parcurgerea etapei preliminare de documentare și informare a utilizatorului nu este obligatorie pentru utilizator.

SECȚIUNEA a 2 - a

Depunerea cererii de racordare sau a cererii de actualizare a avizului tehnic de racordare ori a certificatului de racordare și a documentației aferente

Art. 11. - (1) Cererea de racordare sau cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare ori a certificatului de racordare se face pentru fiecare loc de consum și/ sau de producere, indiferent de perioada de timp solicitată pentru racordare și de mărimea puterii absorbite sau evacuate, potrivit situațiilor prevăzute la art. 5 și 6.

(2) Utilizatorii rețelelor electrice au obligația să adreseze cererea de racordare sau cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare ori a certificatului de racordare înainte de a începe realizarea instalației de utilizare care urmează a fi racordată la rețeaua electrică, respectiv modificarea celei existente.

(3) În cazul modificării unor elemente de natură administrativă conform prevederilor art.6 alin. (3) lit. a), solicitarea actualizării avizului tehnic de racordare sau a certificatului de racordare se face în termen de maximum 60 de zile calendaristice de la data producerii modificării.

Art. 12. - (1) Solicitantul adresează cererea de racordare/ cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare sau a certificatului de racordare potrivit art. 8, prin una dintre următoarele modalități:

- a) direct;
- b) prin împuternicit în numele și pe seama solicitantului, care poate fi un proiectant de specialitate;
- c) prin furnizorul de energie electrică în numele și pe seama solicitantului, pentru locurile de consum aferente clienților casnici.

(2) Cererea și documentația anexată acesteia se depun direct sau se trimit prin poștă la centrele teritoriale de relații cu utilizatorii ale operatorului de rețea.

Art. 13. - Cererea de racordare cuprinde cel puțin următoarele informații:

- a) datele de identificare a locului de consum și/ sau de producere;
- b) datele de identificare a utilizatorului și, dacă este cazul, a împuternicitului, a proiectantului de specialitate al instalației de utilizare sau a furnizorului de energie electrică care adresează cererea;
- c) tipul instalațiilor de la locul de consum și/sau de producere pentru care se solicită racordarea: generatoare electrice, instalații de distribuție, receptoare electrice;
- d) data estimată solicitată pentru punerea sub tensiune finală a instalației de utilizare de la locul de consum și/ sau de producere;
- e) datele estimate solicitate pentru punerea sub tensiune pe etape, în cazul în care dezvoltarea locului de consum și/ sau de producere se face etapizat;

- f) pentru un loc de consum, puterea instalată, puterea maxim simultan absorbită și evoluția acestora conform etapelor de dezvoltare;
- g) pentru un loc de producere, puterea instalată totală și evoluția acesteia conform etapelor de dezvoltare;
- h) cerințe specifice ale utilizatorului privind tipul grupului de măsurare a energiei electrice sau informații pentru stabilirea acestuia, dacă este cazul;
- i) cerințe tehnice ale utilizatorului privind continuitatea alimentării, pentru a fi avute în vedere la stabilirea soluției de racordare la rețeaua electrică, dacă este cazul;
- j) declarația pe propria răspundere a solicitantului referitoare la autenticitatea datelor și la conformitatea cu originalul a documentelor anexate cererii în copie;
- k) lista documentelor care compun documentația anexată cererii, conform cerințelor de la art. 14.

Art. 14. - (1) Pentru un loc de consum și/ sau de producere nou, documentația anexată cererii de racordare cuprinde, în funcție de categoria de utilizator, următoarele documente:

- a) avizul de amplasament în copie, dacă este cazul;
- b) datele tehnice și energetice caracteristice locului de consum și/ sau de producere al utilizatorului, conform reglementărilor în vigoare la data depunerii cererii de racordare, inclusiv datele energetice conținute în *Avizele tehnice de racordare - conținut cadru*, aprobate de autoritatea competentă;
- c) certificatul de urbanism eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru obiectivul sau pentru instalația ce se realizează pe locul de producere sau de consum respectiv, în termen de valabilitate, în copie;
- d) planul de situație la scară, cu amplasarea în zonă a locului de consum și/ sau de producere, vizat de emitentul certificatului de urbanism ca anexă la acesta, pentru construcțiile noi sau pentru construcțiile existente care se modifică, în copie. Pentru construcțiile existente care nu se modifică este suficientă schița de amplasament, cu coordonate din care să rezulte precis poziția locului de consum și/ sau de producere;
- e) Planul urbanistic zonal (PUZ) aprobat sau Planul urbanistic de detaliu (PUD) aprobat, dacă acesta a fost solicitat prin certificatul de urbanism, în copie;

- f) copia actului de identitate, certificatului de înregistrare la Registrul Comerțului sau a altor autorizații legale de funcționare emise de autoritățile competente, după caz;
- g) actul de proprietate sau orice alt înscris care atestă dreptul de folosință asupra terenului, incintei și/sau clădirii care constituie locul de producere sau de consum pentru care se solicită racordarea, în copie. În cazul spațiilor care nu sunt în proprietatea utilizatorului, este necesar acordul scris al proprietarului pentru realizarea de instalații electrice și/sau capacități energetice;
- h) autorizația de construire pentru obiectivul ce se realizează pe locul de producere sau de consum respectiv, în termen de valabilitate, în copie, în situația în care se solicită racordarea unei organizări de șantier pentru realizarea acestuia ;
- i) alte documente pe care solicitantul consideră necesar să le depună în sprijinul cererii sale.

(2) Pentru un loc de consum și/ sau de producere pentru racordarea căruia există un aviz tehnic de racordare sau un certificat de racordare valabil, documentația anexată cererii de actualizare a acestuia cuprinde, după caz:

- a) documentele menționate la alin. (1), în situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1);
- b) descrierea modificărilor de natură tehnică față de situația anterioară și, după caz, documente prevăzute la alin. (1) corespunzătoare speței respective, în cazurile prevăzute la art. 6 alin. (2);
- c) în copie, actele doveditoare ale încadrării în situațiile prevăzute la art. 6 alin. (3);
- d) memoriu explicativ privind necesitatea modificării instalației de racordare și documente care să susțină această cerere, în situațiile prevăzute la art. 6 alin. (4).

Art. 15. - Cererea de racordare sau cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare/ certificatului de racordare trebuie să fie în mod obligatoriu semnată de utilizator sau de împuternicitul legal al utilizatorului.

Art. 16. - (1) În termen de 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii de racordare sau a cererii de actualizare a avizului tehnic de racordare/ certificatului de racordare, operatorul de rețea verifică documentația depusă.

(2) În cazul în care constată că documentația depusă este incompletă din punct de vedere al cerințelor prevăzute la art. 14, operatorul de rețea comunică în scris solicitantului, în

cadrul termenului prevăzut la alin. (1), necesitatea completării, indicând documentele ce trebuie anexate, completate sau refăcute, cu furnizarea tuturor informațiilor necesare în acest scop.

(3) Documentația este considerată completă după refacerea ei conform prevederilor alin. (2).

(4) În termen de maximum 10 zile calendaristice de la data înregistrării documentației complete conform cerințelor prevăzute la art. 14, operatorul de rețea transmite solicitantului factura de plată a tarifului pentru emiterea avizului tehnic de racordare sau pentru actualizarea avizului tehnic de racordare/ certificatului de racordare.

SECȚIUNEA a 3 - a

Stabilirea soluției de racordare la rețeaua electrică

Art. 17. - (1) Soluția de racordare se stabilește de către operatorul de rețea prin fișă de soluție sau studiu de soluție, după caz, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat de autoritatea competentă.

(2) Cheltuielile legate de elaborarea fișei de soluție sunt incluse în tariful de emitere a avizului tehnic de racordare.

Art. 18. - (1) Studiul de soluție se elaborează pe bază de contract încheiat între operatorul de rețea și utilizator.

(2) Operatorul de rețea transmite utilizatorului propunerea de contract pentru elaborarea studiului de soluție semnată, în termen de maximum 10 zile calendaristice de la data înregistrării documentației complete conform prevederilor art. 14, în cazul în care soluția de racordare se stabilește, conform regulamentului prevăzut la art. 17 alin. (1), pe baza unui studiu de soluție.

(3) Studiul de soluție se plătește de solicitant, costurile pentru realizarea acestuia stabilindu-se de operatorul de rețea pe bază de deviz, cu respectarea principiilor liberei concurențe. În cazul în care, ulterior încheierii contractului pentru elaborarea studiului de soluție, cheltuielile cu elaborarea acestuia sunt mai mici decât cele prevăzute în contract, diferența rezultată se restituie utilizatorului de către operatorul de rețea.

(4) Operatorul de rețea are obligația să transmită utilizatorului studiul de soluție avizat conform reglementărilor, în termen de maximum 3 luni în cazul racordării la o rețea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, respectiv de maximum o lună în cazul racordării la o rețea de medie sau joasă tensiune, calculat de la data încheierii contractului pentru elaborarea studiului de soluție. În situații deosebite, justificate de necesitatea efectuării unor analize suplimentare față de conținutul uzual al studiului de soluție prevăzut în cadrul reglementărilor specifice aprobate de autoritatea competentă, ca urmare a unor particularități ale utilizatorului și/sau ale rețelei, operatorul de rețea poate solicita în propunerea de contract un termen pentru elaborare și avizare mai mare, care nu poate depăși 6 luni pentru racordarea la o rețea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, respectiv 2 luni pentru racordarea la o rețea de medie sau joasă tensiune. Această propunere trebuie justificată în cadrul propunerii de contract.

(5) În situația în care prin studiul de soluție s-au stabilit mai multe soluții, utilizatorul trebuie să opteze pentru una dintre aceste soluții și să își exprime opțiunea în scris într-un interval de maximum două luni de la comunicarea de către operatorul de rețea a studiului de soluție avizat conform reglementărilor în vigoare.

(6) În cazul nerespectării termenului prevăzut la alin. (5), se consideră că soluțiile de racordare prevăzute în studiul de soluție și-au încetat valabilitatea, iar cererea de racordare se clasează.

(7) Ulterior emiterii avizului tehnic de racordare, o soluție de racordare este valabilă numai dacă este înscrisă în avizul tehnic de racordare.

Art. 19. - (1) Operatorul de rețea are obligația de a colabora cu utilizatorul pentru stabilirea soluției de racordare la rețeaua electrică cea mai avantajoasă pentru utilizator din punct de vedere tehnic și economic, ținând seama de:

- a) interesele justificate ale utilizatorului care solicită racordarea;
- b) cerințele tehnice privind utilizarea, funcționarea și siguranța rețelei electrice;
- c) necesitatea menținerii calității serviciului de transport sau de distribuție prestat pentru toți utilizatorii din zonă.

(2) Un utilizator nu poate fi racordat la o anumită tensiune nominală sau într-un anumit punct al rețelei, considerate de utilizator a fi cele mai avantajoase din punct de vedere economic, dacă acest lucru afectează siguranța sistemului electroenergetic național prin

nerespectarea normelor tehnice sau a standardelor de performanță privind calitatea serviciului de transport/distribuție al/a energiei electrice .

(3) Racordarea la rețeaua electrică de distribuție a unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere nu trebuie să conducă, prin puterea evacuată, la creșterea pierderilor de energie în rețeaua electrică față de nivelul pierderilor în regimul normal anterior cu mai mult decât un procent stabilit în mod justificat de operatorul de rețea și care va fi prevăzut în procedurile proprii de racordare a utilizatorilor elaborate de operatorul de rețea.

(4) În situația în care una sau mai multe soluții stabilite în studiul de soluție prevăd lucrări de întărire a rețelei electrice, în studiul de soluție se analizează și se prezintă, pentru fiecare asemenea soluție în parte, valoarea puterii maxime care poate fi aprobată fără realizarea lucrărilor de întărire.

Art. 20. - (1) Pentru racordarea prin linie electrică directă a unui loc de consum al unui utilizator, este necesar acordul operatorului de distribuție concesionar din zona geografică în care este amplasat locul de consum respectiv.

(2) Obligația de a solicita acordul prevăzut la alin. (1) revine utilizatorului care solicită racordarea.

(3) Corelativ obligației prevăzute la alin. (2), utilizatorul are dreptul de a obține acordul operatorului de distribuție concesionar.

(4) Operatorul de distribuție concesionar din zona geografică în care este amplasat locul de consum respectiv poate refuza acordul solicitat în condițiile alin. (1) numai în cazul în care acesta prezintă utilizatorului o soluție de racordare la rețeaua de interes public printr-o instalație diferită de o linie directă, în condiții tehnice și economice echivalente sau mai avantajoase pentru utilizator din punctul de vedere al costurilor racordării.

(5) Colaborarea între factorii implicați în racordarea prin linie directă, conform prezentului articol, se realizează în conformitate cu reglementările aprobate de autoritatea competentă.

Art. 21. - (1) Operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem colaborează pentru avizarea studiului de soluție și pentru stabilirea celei mai avantajoase soluții de racordare, respectiv pentru emiterea avizului tehnic de racordare:

- a) în cazul în care studiul de soluție pentru racordarea unui loc de producere cu puterea instalată totală mai mare de 10 MW prevede cel puțin o variantă pentru racordarea la rețeaua electrică de distribuție;
- b) în cazul locurilor de consum care se racordează la rețeaua electrică de distribuție cu tensiunea de 110 kV;
- c) în cazul în care studiul de soluție pentru racordarea unui loc de producere sau de consum prevede cel puțin o variantă pentru racordarea pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale stațiilor de transformare ale operatorului de transport și de sistem;
- d) în cazul în care studiul de soluție pentru racordarea unui loc de producere sau de consum prevede mai multe variante, dintre care cel puțin una la rețeaua electrică de transport și cel puțin una la rețeaua electrică de distribuție.

(2) Colaborarea dintre operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem, în condițiile prevederilor alin. (1) și ale art. 5 alin. (3) se realizează în conformitate cu reglementările în vigoare.

Art. 22. - (1) Numărul și localizarea punctelor de delimitare între instalația de racordare și instalația de utilizare se stabilesc de comun acord de către operatorul de rețea și utilizator, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Punctul de delimitare se stabilește la limita de proprietate, astfel încât rețelele electrice amplasate pe domeniul public să fie deținute, de regulă, de către operatorul de rețea și să se evite amplasarea instalațiilor operatorului de rețea pe proprietatea utilizatorului, conform prevederilor legale.

(3) Pentru locurile de consum temporare, punctul de delimitare se poate stabili în amonte de limita de proprietate în situația în care, după expirarea valabilității avizului tehnic de racordare, instalația prin care se realizează alimentarea locului de consum temporar se dezafectează.

(4) În cazul în care, la cererea utilizatorului, din motive tehnice sau economice, delimitarea instalațiilor se face pe proprietatea acestuia, utilizatorul are obligația să permită exercitarea cu titlu gratuit de către operatorul de rețea a drepturilor de uz și servitute pentru exploatarea instalației de racordare în folosul utilizatorului. Această obligație se include în contractul de distribuție/transport încheiat de utilizator cu operatorul de rețea sau, în situația unui loc de consum pentru care utilizatorul nu încheie

direct un asemenea contract, se include în contractul de furnizare a energiei electrice încheiat de utilizator.

(5) Succesorii legali ai operatorului de rețea beneficiază de drepturile rezultate în condițiile alin. (4) în favoarea operatorului de rețea, pe durata de existență a instalațiilor respective.

(6) În cazul în care, la cererea utilizatorului, prin excepție de la prevederile alin. (2), punctul de delimitare se stabilește în amonte de limita de proprietate, rețeaua electrică deținută de utilizator va fi amplasată pe proprietatea publică sau a terților și prin urmare utilizatorul este obligat:

- a) să obțină în prealabil de la proprietarii terenurilor dreptul de uz și de servitute asupra proprietăților acestora, pentru executarea lucrărilor necesare realizării rețelei electrice, pentru asigurarea funcționării normale a acesteia, precum și pentru realizarea reviziilor, reparațiilor și intervențiilor necesare;
- b) să asigure operarea și mentenanța instalațiilor electrice proprii în conformitate cu normele în vigoare, cu personal propriu calificat și autorizat sau prin operatori economici atestați conform legii, fiind direct răspunzător, în condițiile legii, de producerea unor incidente sau accidente și de urmările acestora.

(7) În situația racordării de noi utilizatori la instalația de racordare realizată pentru un prim utilizator, acesta primește o compensație bănească din partea următorilor utilizatori racordați în primii 5 ani de la punerea în funcțiune a instalației de racordare. Valoarea acestei compensații se stabilește de operatorul de rețea, în baza metodologiei aprobate de autoritatea competentă.

(8) Elementul fizic la care se stabilește punctul de delimitare (borne, cleme, cordoane și altele) trebuie să permită realizarea separării instalațiilor care aparțin operatorului de rețea de cele ale utilizatorului.

(9) Modul de stabilire a punctelor de delimitare și alte aspecte privind racordarea la rețeaua electrică a locuințelor individuale, ansamblurilor de locuințe nou-construite, zonelor industriale, comerciale sau de servicii comune și a locurilor de producere care se racordează la rețele electrice cu tensiunea mai mare sau egală cu 110 kV sunt prevăzute în anexele nr. 2, 3, 4 și 5 la prezentul regulament.

Art. 23. - Schimbarea punctului de delimitare se poate face prin transmiterea dreptului de proprietate asupra unor capacități energetice, în condițiile prevăzute de lege și de reglementările în vigoare.

SECTIUNEA a 4-a

Emiterea/ actualizarea avizului tehnic de racordare

Art. 24. - Avizul tehnic de racordare constituie oferta operatorului de rețea la cererea de racordare a solicitantului.

Art. 25. - (1) Avizul tehnic de racordare se emite de către operatorul de rețea la rețeaua căruia se racordează instalațiile utilizatorului, conform soluției de racordare stabilite în conformitate cu prevederile art. 17.

(2) Operatorii de distribuție, cu excepția operatorilor de distribuție concesionari, emit avize tehnice de racordare utilizatorilor numai după obținerea de la operatorul rețelei electrice din amonte fie a certificatelor de racordare proprii actualizate, fie a avizelor tehnice de racordare proprii ce conțin condițiile tehnico-economice de racordare suplimentare, ca urmare a solicitării de actualizare în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) lit. a) și b), în situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) sau alin. (2) lit. b).

Art.26. - (1) Operatorul de rețea are obligația să transmită solicitantului avizul tehnic de racordare în maximum 30 de zile calendaristice de la data depunerii documentației complete de către utilizator, în situația în care soluția de racordare se stabilește prin fișă de soluție.

(2) Transmiterea către solicitant a avizului tehnic de racordare actualizat se face în cel mult 10 zile calendaristice de la data depunerii documentației complete de către utilizator, în cazul modificării unor elemente de natură administrativă conform prevederilor art. 6 alin. (3).

(3) Pentru cazurile în care emiterea avizului tehnic de racordare la rețelele electrice se face pe baza unui studiu de soluție, termenul pentru transmiterea acestuia către solicitant este de maximum 10 zile calendaristice calculat fie de la data transmiterii de către operatorul de rețea a studiului de soluție avizat în conformitate cu prevederile art. 18 alin.

(4), în situația în care prin studiu s-a stabilit o singură soluție de racordare, fie de la data comunicării în scris de către utilizator a opțiunii pentru una din soluții în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (5).

(4) În situațiile în care emiterea avizului tehnic de racordare de către operatorul de distribuție se face cu consultarea operatorului de transport și de sistem, termenul reglementat pentru transmiterea avizului tehnic de racordare de către operatorul de distribuție solicitantului se prelungește cu perioada scursă până la primirea punctului de vedere al operatorului de transport și de sistem, dar nu cu mai mult de 30 de zile calendaristice.

(5) Transmiterea către solicitant a avizului tehnic de racordare este condiționată de achitarea de către acesta a tarifului de emisie sau de actualizare a avizului tehnic de racordare.

Art.27. (1) Operatorul de rețea are obligația de a comunica în scris solicitantului, în termen de maximum 20 de zile calendaristice de la înregistrarea documentației conform cerințelor de la art. 14, imposibilitatea de a emite avizul tehnic de racordare și motivele justificate ale refuzului, în situațiile prevăzute la art. 25 alin. (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

(2) Refuzul prevăzut la alin. (1) trebuie bazat pe criterii obiective, justificate din punct de vedere tehnic și economic. Criteriile respective se prevăd în procedurile proprii privind racordarea la rețea elaborate de operatorii de rețea.

Art. 28. - (1) Avizul tehnic de racordare emis de către operatorul de rețea conține condițiile tehnico - economice de racordare la rețea, respectiv, după caz, următoarele elemente:

- a) puterea aprobată pentru consum și/ sau evacuare și evoluția în timp a acesteia;
- b) pentru locurile de producere, puterea instalată totală și evoluția în timp a acesteia;
- c) pentru locurile de producere, justificarea diferenței dintre puterea instalată totală și puterea aprobată pentru evacuare în rețea, în cazul în care diferența respectivă a rezultat ca necesară;
- d) descrierea soluției de racordare, care include lucrările pentru realizarea racordării, cu precizarea punctului de racordare, punctului de delimitare, punctului de

măsurare și a lucrărilor ce trebuie efectuate pentru întărirea rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, necesare pentru racordarea respectivă;

- e) obligațiile solicitantului de îndeplinire a unor condiții specifice pentru racordare, inclusiv cele privind realizarea probelor pentru punerea în funcțiune prevăzute de reglementările tehnice în vigoare;
- f) cerințele de monitorizare și de reglaj, inclusiv interfața cu sistemele informatice de monitorizare, comandă și achiziție de date (SCADA) și de telecomunicații;
- g) datele înregistrate care necesită verificarea în timpul funcționării;
- h) tariful de racordare;
- i) valoarea și forma garanției prevăzute la art. 31;
- j) nivelul de continuitate în funcționare a rețelei electrice în punctul de delimitare;
- k) obligațiile solicitantului legate de participarea sa la menținerea siguranței în funcționare a SEN și la restaurarea funcționării SEN după o cădere totală sau parțială a acestuia;
- l) cerințe și condiții specifice pentru furnizarea de servicii tehnologice de sistem către operatorul de transport și de sistem sau către operatorii de distribuție;
- m) cerințe privind protecțiile și automatizările la interfața cu rețeaua electrică;
- n) obligația încheierii convenției de exploatare, la solicitarea operatorului de rețea, pentru stabilirea sarcinilor privind exploatarea și întreținerea instalațiilor, urmărirea consumului și reducerea acestuia în situații excepționale apărute în funcționarea SEN;
- o) cerințe pentru echipamentele principale de măsurare, control, protecție și automatizare din instalațiile utilizatorului;
- p) cerințe privind structura și locul de montare ale echipamentelor de măsurare a energiei electrice;
- q) durata de valabilitate a avizului tehnic de racordare;
- r) alte condiții, în funcție de cerințele specifice solicitantului, posibilitățile oferite de caracteristicile și starea rețelelor electrice existente sau impuse de normele în vigoare la data emiterii avizului.

(2) Operatorul de rețea este obligat să respecte la emiterea avizului tehnic de racordare conținutul-cadru aprobat de autoritatea competentă, în funcție de categoria de utilizator.

Art. 29. - În cazul deteriorării sau pierderii avizului tehnic de racordare de către utilizator, la cererea acestuia, operatorul de rețea este obligat să emită un duplicat în termen de 7 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

Art. 30. - Emiterea/actualizarea avizului tehnic de racordare, inclusiv emiterea unui duplicat, se fac contra cost, pe baza tarifelor aprobate de autoritatea competentă.

Art. 31. - (1) În situația emiterii unui aviz tehnic de racordare pentru racordarea la rețeaua electrică de interes public a unui loc de consum și/sau de producere nou sau pentru aprobarea unui spor de putere, care conduce la o putere aprobată totală pentru consum sau pentru evacuare mai mare de 1 MW la locul de consum și/sau de producere respectiv, operatorul de rețea solicită în condițiile prezentului regulament, prin avizul tehnic de racordare, ca utilizatorul să constituie o garanție financiară în favoarea sa, dacă sunt necesare lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării.

(2) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă un procent din valoarea tarifului de racordare.

(3) În condițiile prevăzute la alin. (1), valoarea și forma garanției financiare se înscriu în avizul tehnic de racordare și în contractul de racordare.

(4) În situația unui loc de producere, utilizatorul are obligația se constituie garanția financiară înscrisă în avizul tehnic de racordare conform prevederilor alin. (3) anterior încheierii contractului de racordare, în cel mult 3 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare. În situația unui loc de consum, utilizatorul are obligația să constituie garanția financiară în termenul prevăzut în contractul de racordare.

(5) Operatorul de rețea execută garanția financiară constituită de utilizator, în conformitate cu prevederile contractului de racordare, în situațiile în care respectivul utilizator nu își îndeplinește oricare din următoarele obligații asumate prin contractul de racordare:

- a) obligații referitoare la condițiile și termenele de achitare a tarifului de racordare;
- b) obligații referitoare la realizarea instalației de utilizare și predarea la operatorul de rețea a dosarului instalației de utilizare;

- c) obligații referitoare la respectarea etapelor de dezvoltare a locului de consum și/sau de producere, respectiv a evoluției în timp a puterii aprobate pentru consum și/sau evacuare.
- (6) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (5), în cazul unui loc de producere, operatorul de rețea execută garanția financiară constituită de utilizator dacă utilizatorul nu solicită în scris operatorului de rețea încheierea contractului de racordare, cu anexarea documentației complete prevăzute la art. 36, în termenul de valabilitate al avizului tehnic de racordare.
- (7) Garanția financiară constituită de utilizator încetează/se restituie utilizatorului la apariția uneia din următoarele situații:
- a) la încetarea valabilității avizului tehnic de racordare care conține valoarea și forma garanției respective, inclusiv ca urmare a emiterii certificatului de racordare pentru puterea finală aprobată prin aviz, cu excepția situației în care garanția se execută conform prevederilor alin. (5);
 - b) la rezilierea contractului de racordare, cu excepția rezilierii în situațiile prevăzute la alin. (5);
 - c) la achitarea costului care revine operatorului de rețea pentru lucrările de întărire a rețelei electrice din amonte de punctul de racordare în condițiile prevăzute la art. 43 alin. (3) lit. d).
- (8) Sumele încasate ca urmare a executării garanțiilor financiare se constituie venit din contribuții financiare al operatorului de rețea, ce poate fi utilizat numai pentru finanțarea ori cofinanțarea lucrărilor de întărire a rețelelor electrice de interes public, necesare racordării utilizatorilor.
- (9) Lucrările de întărire finanțate conform alin. (7) trebuie să fie cuprinse în planul de investiții al operatorului de rețea, aprobat în prealabil de autoritatea competentă.

Art. 32. Avizul tehnic de racordare este valabil până la data emiterii certificatului de racordare pentru puterea finală aprobată prin aviz, dacă nu intervine anterior una dintre situațiile prevăzute la art. 33.

Art. 33. - (1) Avizul tehnic de racordare emis își încetează valabilitatea în următoarele situații:

- a) în termen de 3 luni de la emitere, pentru locurile de producere sau pentru locurile de consum și de producere cu o putere aprobată totală pentru evacuare mai mare de 1 MW, dacă utilizatorul nu face în acest timp dovada constituirii garanției financiare prevăzute în avizul tehnic de racordare;
 - b) în termen de 12 luni de la emitere, dacă nu a fost încheiat contractul de racordare;
 - c) la rezilierea contractului de racordare căruia îi este anexat;
 - d) la expirarea perioadei de valabilitate a autorizației de construire sau a perioadei de valabilitate a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare;
 - e) la încetarea valabilității autorizației de construire și/sau a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare pentru orice temei, constatată prin hotărâre judecatorească definitivă și irevocabilă.
- (2) Actualizarea avizului tehnic de racordare nu atrage prelungirea termenului prevăzut la alin. (1) lit. a) și b).

SECȚIUNEA a 5-a

Încheierea contractului de racordare

Art. 34. După primirea ofertei de racordare, exprimată prin avizul tehnic de racordare, utilizatorul poate solicita în scris operatorului de rețea încheierea contractului de racordare. Cererea va fi în mod obligatoriu semnată de utilizator sau de împuternicitul legal al utilizatorului.

Art. 35. - Pentru realizarea racordării, utilizatorii achită operatorului de rețea, deținător al rețelei electrice la care se racordează, tariful de racordare stabilit conform metodologiei aprobate de autoritatea competentă. Tariful de racordare se achită ulterior încheierii contractului de racordare, la termenele prevăzute în contractul de racordare.

Art. 36. - (1) Pentru încheierea contractului de racordare, utilizatorul anexează la cerere următoarele documente:

- a) copia avizului tehnic de racordare;

- b) copia actului de identitate, certificatului de înregistrare la registrul comerțului sau a altor autorizații legale de funcționare emise de autoritățile competente, după caz;
- c) autorizația de construire în termen de valabilitate pentru obiectivul ce se realizează pe locul de producere sau de consum respectiv sau, în cazul construcțiilor existente, actul de proprietate ori orice alt înscris care atestă dreptul de folosință, în copie;
- d) documente care dovedesc constituirea garanției financiare în favoarea operatorului de rețea, cu forma și valoarea precizate în avizul tehnic de racordare, în cazul unui loc de producere.

(2) În situația în care terenul pe care urmează a fi amplasată instalația de racordare este proprietatea privată a unui terț, pe lângă documentele prevăzute la alin. (1), este necesar acordul sau promisiunea unilaterală a proprietarului terenului pentru încheierea cu operatorul de rețea, după perfectarea contractului de racordare și elaborarea proiectului tehnic al instalației de racordare, a unei convenții având ca obiect exercitarea de către operatorul de rețea a drepturilor de uz și servitute asupra terenului afectat de instalația de racordare.

(3) Documentul prevăzut la alin. (2) se obține de către:

- a) operatorul de rețea;
- b) utilizator, în cazul în care operatorul de rețea îl împuternicește în acest sens, indicându-i conținutul, respectiv obligațiile care urmează a fi asumate de proprietarul terenului prin promisiunea unilaterală prevăzută la alin. (2), în legătură cu amplasarea de către operatorul de rețea a instalației de racordare.

(4) Contractul de racordare se încheie cu respectarea prevederilor contractului cadru de racordare aprobat de autoritatea competentă.

Art. 37. (1) Operatorul de rețea are obligația să transmită utilizatorului proiectul de contract de racordare semnat în termen de maximum 10 zile calendaristice de la data înregistrării documentației complete depuse de utilizator conform cerințelor de la art.36.

(2) În cazul în care, la solicitarea utilizatorului, operatorul împreună cu utilizatorul convin modificări la propunerea de contract prevăzută la alin. (1), operatorul de rețea are obligația să transmită utilizatorului contractul de racordare semnat, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data la care a intervenit acordul reciproc asupra conținutului acestuia.

Art. 38. - (1) În cazul în care, pentru racordarea unui loc de producere sau de consum sunt necesare lucrări de modificare pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență prevăzute de norme ori lucrări de deviere a instalațiilor electrice existente ale operatorului de rețea, rezultate din avizul de amplasament, acestea se realizează pe cheltuiala utilizatorului, prin încheierea cu operatorul de rețea a unui contract pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență, conform prevederilor Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea, aprobată de autoritatea competentă.

(2) Lucrările prevăzute la alin. (1) se fac de către operatorul de rețea ca titular de investiție, conform reglementărilor în vigoare. La realizarea acestor lucrări, operatorul de rețea are obligația să mențină componentele rețelei și echipamentele electroenergetice existente care pot fi utilizate în continuare, inclusiv pe cele ce pot fi demontate și remontate.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în situația racordării unui loc de consum, dacă lucrările de modificare ori de deviere a instalațiilor electrice de distribuție existente conduc la apariția de capacități energetice noi, costurile pentru realizarea capacităților energetice noi se achită de utilizator, urmând ca acestea să îi fie returnate de către operatorul de distribuție printr-o modalitate convenită între părți și prevăzută în cadrul contractului pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență încheiat între utilizator și operatorul de distribuție.

(4) Lucrările prevăzute la alin. (1) se execută anterior încheierii contractului de racordare.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în cazul în care lucrările de deviere sunt condiționate sau sunt în legătură cu realizarea instalației de racordare, cele două categorii de lucrări se corelează prin etapizări corespunzătoare prevăzute în contractul de racordare.

Art. 39. – (1) În condițiile prevăzute la art. 38 alin. (1), pentru mutarea pe noile amplasamente a instalațiilor operatorului de rețea, sunt necesare următoarele documente:

- a) actul care atestă dreptul de folosință al operatorului de rețea asupra terenurilor pe care urmează să fie amplasate instalațiile electrice deviate și/sau

- b) convenția pentru exercitarea de către operatorul de rețea a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor proprietate privată afectate de capacitățile energetice.
- (2) Pentru obținerea documentelor prevăzute la alin. (1), operatorul de rețea poate împuternici utilizatorul să încheie, în numele și pe seama sa, cu deținătorul dreptului de proprietate asupra terenurilor afectate de instalațiile electrice, convenții/contracte privind condițiile de exercitare de către operatorul de rețea a respectivelor drepturi.
- (3) Utilizatorul suportă din surse proprii contravaloarea indemnizațiilor și despăgubirilor stabilite în convențiile/ contractele prevăzute la alin. (1).
- (4) Pentru mutarea pe noile amplasamente a instalațiilor operatorului de rețea, utilizatorul are obligația să obțină toate avizele și acordurile solicitate prin certificatul de urbanism în vederea emiterii autorizației de construire sau de desființare pentru lucrarea de deviere, pe baza documentațiilor întocmite în cadrul studiului de soluție pentru eliberarea amplasamentului.

Art. 40. - După încheierea contractului de racordare și în condițiile prevăzute în acesta, operatorul de rețea are următoarele obligații legate de racordarea la rețeaua electrică:

- a) realizează proiectarea instalației de racordare;
- b) obține autorizația de construire pentru instalația de racordare;
- c) realizează construirea și punerea în funcțiune a instalației de racordare;
- d) realizează lucrările de întărire necesare în instalațiile din amonte de punctul de racordare în vederea îndeplinirii tuturor condițiilor tehnice pentru asigurarea capacității rețelei electrice de a alimenta/prelua puterea aprobată prin avizul tehnic de racordare, la parametrii calitativi corespunzători normelor în vigoare;
- e) pune sub tensiune instalația de utilizare.

SECTIUNEA a 6-a

Contractarea și executarea lucrărilor, recepționarea și punerea în funcțiune a instalațiilor de racordare

Art. 41. - Pentru racordarea utilizatorilor la rețeaua electrică se execută, după caz, următoarele categorii de lucrări:

- a) lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării;
- b) lucrări pentru realizarea instalației de racordare, respectiv a instalațiilor cuprinse între punctul de racordare și punctul de delimitare;
- c) lucrări pentru realizarea instalațiilor din aval de punctul de delimitare.

Art. 42. (1) Lucrările din categoria prevăzută la art. 41 lit. a), necesare în cazul unui loc de producere sau a unui loc de consum și de producere, în vederea evacuării în rețea a puterii aprobate pentru evacuare prin avizul tehnic de racordare, se realizează de către operatorul de rețea. Titularul avizului tehnic de racordare contribuie la suportarea costurilor de realizare a acestor lucrări, cota sa de participare fiind inclusă în tariful de racordare stabilit în conformitate cu metodologia de stabilire a tarifelor de racordare aprobată de autoritatea competentă.

(2) Lucrările din categoria prevăzută la art. 41 lit. a), necesare pentru racordarea unui loc de consum, se realizează de către operatorul de rețea, pe cheltuiala acestuia, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 43. - (1) Dacă operatorul de rețea nu are posibilitatea realizării lucrărilor din categoria prevăzută la art. 41 lit. a) până la data solicitată pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare, operatorul de rețea are obligația să comunice acest lucru solicitantului în oferta de racordare pe care o face prin avizul tehnic de racordare, informându-l cu privire la motivele întârzierii și termenele posibile de realizare a lucrărilor respective. Avizul tehnic de racordare trebuie să conțină, în cadrul tabelului cu evoluția puterii aprobate, puterea maximă care poate fi aprobată fără realizarea lucrărilor de întărire.

(2) Informația prevăzută la alin. (1) trebuie să fie comunicată utilizatorului din prima etapă a procesului de racordare, conform prevederilor art. 10, atunci când acest lucru este posibil, precum și prin studiul de soluție în situația în care, conform reglementărilor, soluția de racordare se stabilește prin studiu de soluție.

(3) În condițiile prevăzute la alin. (1), titularul avizului tehnic de racordare poate opta pentru una dintre următoarele variante:

- a) renunțarea la realizarea obiectivului pe amplasamentul locului de consum respectiv;

- b) amânarea realizării obiectivului pe amplasamentul locului de consum respectiv până la data indicată de operatorul de rețea ca termen pentru asigurarea în amonte de punctul de racordare a condițiilor care să permită racordarea;
- c) dezvoltarea în etape a obiectivului cu încadrarea în limita de putere aprobată prin avizul tehnic de racordare;
- d) achitarea costurilor care revin operatorului de rețea pentru lucrările de întărire a rețelei în amonte de punctul de racordare, în situația în care motivul întârzierii se datorează faptului că în programul de investiții al operatorului de rețea nu este prevăzută cota sa de participare la finanțare, cu recuperarea ulterioară a acestora de la operatorul de rețea.

(4) În situația prevăzută la alin. (3) lit. b), utilizatorul și operatorul de rețea încheie contractul de racordare cu obligația operatorului de rețea de a realiza lucrările de întărire la termenul comunicat și asumat prin avizul tehnic de racordare.

(5) Operatorul de rețea este obligat să restituie utilizatorului contravaloarea cheltuielilor efectuate de acesta în condițiile prevăzute la alin. (3) lit. d), modalitatea de restituire fiind convenită între părți. În contractul de racordare se prevede atât costul lucrărilor de întărire suportate de utilizator în condițiile prevăzute la alin. (3) lit. d), cât și modalitatea de returnare a acestor cheltuieli de către operatorul de rețea.

Art. 44. - (1) Proiectarea, obținerea autorizației de construire a instalațiilor, execuția și punerea în funcțiune a lucrărilor din categoriile prevăzute la art. 41 lit. a) și b) se realizează de operatorul de rețea în condițiile și la termenele prevăzute în contractul de racordare.

(2) În situația în care instalația de racordare constă într-un bransament racordat la rețeaua de joasă tensiune, termenul total pentru proiectarea, obținerea autorizației de construire pentru bransament, execuția și recepția punerii în funcțiune a bransamentului este de maximum 90 de zile calendaristice de la data încheierii contractului de racordare, cu condiția achitării de către utilizator a tarifului de racordare conform contractului de racordare.

(3) Operatorul de rețea proiectează și execută lucrările din categoriile prevăzute la art. 41 lit. a) și b) cu personal propriu sau încheie un contract de achiziție publică pentru

executare de lucrări cu un operator economic atestat de autoritatea competentă, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), contractul de lucrări pentru proiectarea, obținerea autorizației de construire pentru instalația de racordare în numele operatorului de rețea și/sau execuția lucrărilor din categoria prevăzută la art. 41 lit. b) se poate încheia de către operatorul de rețea și cu un anumit proiectant și/ sau constructor atestat, ales de către utilizator, însă numai în condițiile în care utilizatorul cere în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.

(5) În situația prevăzută la alin. (4), operatorul de rețea recalculează tariful de racordare prin refacerea fișei de calcul a tarifului de racordare, fără a actualiza avizul tehnic de racordare, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator și proiectantul și/ sau constructorul pe care acesta l-a ales, în termen de 3 zile lucrătoare de la depunerea cererii de către utilizator. Contractul de racordare se încheie cu considerarea valorii recalculate a tarifului de racordare.

(6) Lucrările din categoria prevăzută la art. 41 lit. b), respectiv instalația de racordare, se execută de către un operator economic atestat de autoritatea competentă numai după încheierea cu operatorul de rețea a contractului de execuție, inclusiv în cazul prevăzut la alin. (4).

(7) Întrucât costurile lucrărilor instalației de racordare nu sunt suportate de operatorul de rețea, ci de un utilizator prin tariful de racordare, se consideră că în acest caz contractarea în condițiile prevăzute la alin. (4) nu intră în contradicție cu prevederile legislației în vigoare privind atribuirea contractelor de achiziție publică.

(8) Contractele de proiectare și/sau de execuție prevăzute la alin. (6) respectă prevederile unui ghid de conținut aprobat de autoritatea competentă. Plata prețului contractului de proiectare și/sau de execuție se face în cel puțin două tranșe constând într-un avans de minimum 20 % din prețul contractului și una sau mai multe rate, corespunzătoare etapelor de execuție a lucrărilor.

Art. 45. - Realizarea lucrărilor din categoria corespunzătoare art. 41 lit. c) este în responsabilitatea utilizatorului și se face pe cheltuiala lui.

Art. 46. - (1) Recepția instalațiilor rezultate în urma lucrărilor prevăzute la art. 41 lit. b) și punerea lor în funcțiune se realizează în conformitate cu normele în vigoare pentru aceste operațiuni, aferente lucrărilor proprii ale operatorului de rețea.

(2) Aceste instalații rămân în patrimoniul operatorului de rețea și sunt folosite ulterior pentru racordarea altor utilizatori, cu respectarea prevederilor art. 22 alin. (7).

(3) În situația în care racordarea se realizează la rețeaua de medie tensiune, termenul pentru recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare este de maximum 15 zile calendaristice de la data notificării terminării lucrărilor de către executant.

SECTIUNEA a 7-a

Punerea sub tensiune a instalației de utilizare pentru perioada de probe

Art. 47. – (1) După recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare, la solicitarea utilizatorului însoțită de documentația completă prevăzută la art.48, operatorul de rețea pune sub tensiune cu caracter provizoriu, pentru perioada de probe, instalațiile electrice ale utilizatorului.

(2) Punerea sub tensiune a instalațiilor electrice ale utilizatorului este condiționată de realizarea lucrărilor de întărire pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării, conform prevederilor contractului de racordare.

(3) Punerea sub tensiune prevăzută la alin. (1) se face cu scopul și strict pentru perioada realizării probelor de punere în funcțiune a instalațiilor de utilizare și a generatoarelor/receptoarelor utilizatorului.

(4) Punerea sub tensiune pentru perioada de probe se face de către operatorul de rețea, în conformitate cu prevederile unei proceduri elaborate de operatorul de transport și de sistem și avizate de autoritatea competentă, cu respectarea programului de punere sub tensiune propus de utilizator și avizat de operatorul de rețea.

(5) Parcurgerea etapei de punere sub tensiune a instalației de utilizare pentru probe este obligatorie în cazul în care, în conformitate cu prevederile normelor tehnice aprobate de autoritatea competentă, sunt necesare probe la locul de consum și/sau de producere. În această situație, operatorul de rețea precizează în avizul tehnic de racordare condiția de realizare a probelor și menționează în cadrul contractului de racordare etapa de punere sub tensiune pe perioada de probe.

(6) În situația în care etapa de punere sub tensiune a instalației de utilizare pentru realizarea probelor nu este prevăzută în contractul de racordare și aceasta nu se parcurge, procesul de racordare continuă cu emiterea de către operatorul de rețea a certificatului de racordare în condițiile prevăzute în Secțiunea a 8-a, finalizându-se prin punerea sub tensiune finală a instalației de utilizare conform prevederilor Secțiunii a 9-a.

Art. 48. – Pentru punerea sub tensiune pe perioada de probe, utilizatorul adresează operatorului de rețea o cerere însoțită de următoarele documente:

- a) dosarul instalației de utilizare prevazut la art. 54, mai puțin documentele care atestă realizarea unor probe/ încercări/ teste care se fac cu tensiune din rețeaua operatorului;
- b) datele tehnice menționate în procedura prevăzută la art. 47 alin. (4);
- c) raportul privind stadiul lucrărilor de integrare a capacității energetice în sistemele de monitorizare ale operatorului de transport și de sistem și/sau ale operatorului de distribuție;
- d) graficul de punere în funcțiune a instalațiilor de utilizare și a receptoarelor/ generatoarelor;
- e) contractul de furnizare de energie electrică și, dacă este necesar conform reglementărilor în vigoare, contractul pentru transportul sau distribuția energiei electrice, încheiate pe perioadă determinată, corespunzător perioadei realizării probelor de punere în funcțiune a instalațiilor de utilizare și a receptoarelor/ generatoarelor, având ca anexă tehnică avizul tehnic de racordare.

Art. 49. – Operatorul de rețea are obligația să mențină sub tensiune instalațiile utilizatorului pe perioada prevăzută la art. 47 alin. (3), până la îndeplinirea condițiilor de punere sub tensiune finală, dar nu mai mult de 24 luni de la data primei puneri sub tensiune.

SECTIUNEA a 8-a

Emiterea/ actualizarea certificatului de racordare

Art. 50. – (1) Emiterea de către operatorul de rețea a certificatului de racordare pentru un loc de consum și/ sau de producere este condiționată de respectarea datelor tehnice și îndeplinirea condițiilor prevăzute în avizul tehnic de racordare valabil pentru locul de consum și/sau de producere respectiv.

(2) În situația unui loc de consum și/sau de producere care se dezvoltă în etape, operatorul de rețea emite succesiv certificate de racordare, corespunzătoare etapelor de dezvoltare prevăzute în avizul tehnic de racordare valabil pentru locul de consum și/sau de producere respectiv, cu anularea certificatului de racordare emis pentru etapa de dezvoltare anterioară.

Art. 51. - (1) Pentru un loc de consum, operatorul de rețea are obligația să emită și să transmită utilizatorului certificatul de racordare în termen de maximum 10 zile calendaristice de la recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare, cu condiția depunerii de către utilizator sau imputernicitul său legal, la operatorul de rețea, a dosarului instalației de utilizare întocmit de executantul acesteia. Certificatul de racordare emis corespunde instalațiilor de racordare și de utilizare realizate pentru etapa respectivă de dezvoltare a locului de consum, conform prevederilor contractului de racordare.

(2) În cazul în care dosarul instalației de utilizare nu este depus până la recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare, termenul prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data depunerii acestuia.

(3) Emiterea certificatului de racordare este condiționată de realizarea lucrărilor de întărire necesare consumului la puterea aprobată pentru etapa de dezvoltare a locului de consum pentru care se emite certificatul de racordare, conform contractului de racordare.

(4) În situația în care utilizatorul s-a adresat operatorului de rețea prin furnizorul de energie electrică, operatorul de rețea transmite furnizorului o copie a certificatului de racordare în cadrul termenului prevăzut la alin. (1).

(5) Pentru locurile de consum temporare nu se emit certificate de racordare. Contractul de furnizare/distribuție/transport încheiat pentru un loc de consum temporar, pe perioadă determinată, are ca anexă tehnică avizul tehnic de racordare.

Art. 52. – (1) Pentru un loc de producere, operatorul de rețea are obligația să emită și să transmită utilizatorului certificatul de racordare în termen de maximum 10 zile calendaristice de la recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare, cu condiția depunerii de către utilizator sau împuternicitul său legal, la operatorul de rețea, a dosarului instalației de utilizare întocmit de executantul acesteia, a procesului verbal de recepție a punerii în funcțiune a capacităților de producere și a certificatului de conformitate, conform normelor tehnice în vigoare; certificatul de racordare emis corespunde instalațiilor și capacităților de producere realizate pentru etapa respectivă de dezvoltare a locului de producere, conform prevederilor contractului de racordare.

(2) În cazul în care documentele pe care trebuie să le depună utilizatorul conform alin. (1) nu sunt depuse de acesta până la recepția punerii în funcțiune a instalației de racordare, termenul prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data depunerii acestora.

(3) Emiterea certificatului de racordare este condiționată de realizarea lucrărilor de întărire necesare în vederea evacuării puterii aprobate pentru etapa de dezvoltare a locului de producere pentru care se emite certificatul de racordare, conform prevederilor contractului de racordare.

Art. 53. – (1) Emiterea certificatului de racordare pentru un loc de consum și/sau de producere de către operatorul de rețea se face din oficiu, fără să fie necesară o cerere în acest sens din partea utilizatorului.

(2) Emiterea și transmiterea către utilizator a certificatului de racordare în termenul prevăzut, după caz, la art. 51 sau la art. 52 este o obligație a operatorului de rețea prevăzută în contractul de racordare.

Art. 54. - (1) Dosarul instalației de utilizare se întocmește după realizarea fizică a acesteia și cuprinde următoarele documente:

- a) declarația executantului, prin care se confirmă: respectarea cerințelor din avizul tehnic racordare, realizarea instalației de utilizare în baza proiectului tehnic verificat în condițiile legii, cu respectarea normelor tehnice în vigoare la data executării acesteia și cu îndeplinirea condițiilor care permit punerea ei sub tensiune;

- b) procesele- verbale care confirmă recepția la terminarea lucrărilor, cu rezultate corespunzătoare;
 - c) documente care confirmă efectuarea verificărilor/ probelor/ încercărilor/ testelor conform normelor in vigoare.
- (2) Pe lângă documentele prevăzute la alin. (1), dosarul instalației de utilizare cuprinde, după caz, și următoarele documente:
- a) schema monofilară a instalației de utilizare, la nivelul necesar pentru realizarea conducerii prin dispecer, dar cel puțin la nivel de interfață cu instalația de racordare, stația de conexiuni sau tabloul general, cu precizarea protecțiilor prevăzute și a reglajelor acestora;
 - b) schema de racordare la rețeaua de utilizare a surselor proprii, avizată de operatorul de rețea, dacă există surse proprii.
- (3) În situația unei instalații de utilizare complexe, operatorul de rețea are dreptul să solicite expertize tehnice, caz în care documentația tehnică va cuprinde și rapoartele de expertiză aferente.
- (4) La cererea motivată a operatorului de rețea, utilizatorul are obligația de a comanda expertiza prevăzută la alin. (3) și de a suporta costul acesteia. Dacă raportul de expertiză atestă faptul că instalația de utilizare era corespunzătoare sau dacă expertiza cerută este suplimentară verificărilor prevăzute de normele în vigoare, costul expertizei se suportă de către operatorul de rețea.

Art. 55. – (1) Certificatul de racordare, emis de către operatorul de rețea pentru un loc de consum și/ sau de producere, confirmă îndeplinirea condițiilor de racordare la rețea și stabilește condiții tehnice de utilizare a rețelei după punerea sub tensiune a instalației de utilizare. Certificatul de racordare conține, după caz, următoarele:

- a) datele de identificare a locului de consum și/sau de producere;
- b) datele energetice ale generatoarelor;
- c) puterea aprobată pentru evacuare și/sau consum;
- d) pentru locurile de producere, puterea instalată totală;
- e) descrierea soluției de racordare, cu precizarea punctului de racordare, punctului de delimitare și a punctului de măsurare;

- f) cerințele de monitorizare și de reglaj, inclusiv interfața cu sistemele informatice de monitorizare, comandă și achiziție de date (SCADA) și de telecomunicații;
 - g) datele înregistrate care necesită verificarea în timpul funcționării;
 - h) nivelul de continuitate în funcționare a rețelei electrice în punctul de delimitare;
 - i) obligațiile solicitantului legate de participarea sa la menținerea siguranței în funcționare a SEN și la restaurarea funcționării SEN după o cădere totală sau parțială a acestuia;
 - j) cerințe și condiții specifice pentru furnizarea de servicii tehnologice de sistem către operatorul de transport și de sistem sau către operatorii de distribuție;
 - k) date privind protecțiile și automatizările la interfața cu rețeaua electrică;
 - l) caracteristicile tehnice ale echipamentelor de măsurare, control, protecție și automatizare din instalațiile utilizatorului;
 - m) structura și locul de amplasare ale echipamentelor de măsurare;
 - n) informații privind tipul de contract/contracte pe care utilizatorul are obligația să le încheie în scopul punerii sub tensiune finale a instalației de utilizare și referitoare la termenul maxim în care operatorul de rețea are obligația să realizeze punerea sub tensiune finală;
 - o) durata de valabilitate a certificatului de racordare;
 - p) alte date tehnice considerate necesare de către operatorul de rețea.
- (2) Certificatul de racordare se emite pentru un loc de consum și/sau de producere și nu prevede numele titularului acestuia.

Art. 56. - În cazul deteriorării sau pierderii certificatului de racordare de către utilizator, la cererea acestuia, operatorul de rețea este obligat să emită un duplicat în termen de 7 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii. Cererea de emitere a unui duplicat trebuie însoțită de copia cărții de identitate sau de copia certificatului de înregistrare la Registrul Comerțului ori a altor autorizații legale de funcționare emise de autoritățile competente și de actul de proprietate sau orice alt înscris care atestă dreptul de folosință asupra imobilului care constituie locul de producere sau de consum.

Art. 57. – (1) Emiterea certificatului de racordare de către operatorul de rețea se face gratuit.

(2) Actualizarea certificatului de racordare și emiterea unui duplicat se fac contra cost, pe baza tarifelor aprobate de autoritatea competentă.

Art. 58. – Certificatul de racordare constituie anexă la contractul pentru transportul/distribuția/furnizarea energiei electrice.

Art. 59. - (1) Perioada de valabilitate a certificatului de racordare este egală cu durata de existență a instalațiilor de utilizare de la locul de consum și/ sau de producere.

(2) În cazul modificării de către utilizator a datelor tehnice și energetice ale locului de consum și/sau de producere fără actualizarea în condițiile prezentului regulament a certificatului de racordare emis, certificatul de racordare nu mai este valabil.

Art. 60. - În situația înregistrării unei cereri de actualizare a certificatului de racordare, operatorul de rețea întreprinde, după caz, una dintre următoarele acțiuni:

- a) actualizează certificatul de racordare, în cazul în care modificările de la locul de producere sau de consum, care au generat solicitarea, permit continuarea utilizării rețelei electrice în aceleași condiții tehnico-economice de racordare la rețea, fără a fi necesară îndeplinirea în prealabil a unor condiții suplimentare;
- b) emite un aviz tehnic de racordare, în cazul în care cererea utilizatorului implică îndeplinirea unor condiții tehnico-economice de racordare la rețea suplimentare; certificatul de racordare se actualizează după îndeplinirea condițiilor din avizul tehnic de racordare.

Art. 61. – (1) În cazul unor modificări tehnice în instalațiile utilizatorului care necesită lucrări suplimentare sau modificări în instalațiile electrice existente din amonte de punctul de delimitare, pentru actualizarea certificatului de racordare este necesară parcurgerea etapelor prevăzute la art. 9, începând cu etapa de stabilire a noii soluții de racordare și emiterea avizului tehnic de racordare de către operatorul de rețea. Operatorul de rețea are obligația de a respecta termenele prevăzute de prezentul regulament în cadrul fiecărei etape de racordare.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), în situația în care noua soluție de racordare se stabilește prin fișă de soluție, operatorul de rețea are obligația să emită și să transmită

solicitantului avizul tehnic de racordare, în maximum 30 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii pentru actualizarea certificatului de racordare însoțită de documentația completă prevăzută la art. 14 alin. (2). Avizul tehnic de racordare are atașată o scrisoare în care se indică etapele care se parcurg în această situație și durata estimată a fiecăreia dintre acestea.

(3) În cazurile în care nu se realizează modificări ale instalațiilor electrice din aval de punctul de delimitare, pentru actualizarea certificatului de racordare nu este necesară depunerea la operatorul de rețea a dosarului instalației de utilizare.

Art. 62. – (1) La apariția unor modificări de natură tehnică și/ sau energetică ale instalațiilor de utilizare existente, fără a fi necesare lucrări suplimentare sau modificări în instalațiile electrice existente din amonte de punctul de delimitare, operatorul de rețea comunică în scris solicitantului, în maximum 15 zile calendaristice de la înregistrarea cererii pentru actualizarea certificatului de racordare însoțită de documentația completă prevăzută la art. 14 alin. (2), condițiile pentru actualizarea certificatului de racordare, respectiv necesitatea depunerii unui nou dosar al instalației de utilizare și, în cazul unui loc de producere, a procesului verbal de recepție a punerii în funcțiune a capacităților de producere și a certificatului de conformitate emis conform normelor tehnice în vigoare, dacă acestea sunt necesare.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), operatorul de rețea are obligația să actualizeze și să transmită utilizatorului certificatul de racordare în termen de maximum 10 zile calendaristice de la depunerea dosarului instalației de utilizare întocmit de executantul acesteia și, dacă este cazul, a procesului verbal de recepție a punerii în funcțiune a capacităților de producere și a certificatului de conformitate care atestă conformitatea cu cerințele normelor tehnice urmare a efectuării cu succes a probelor de performanță a grupurilor/ centralei conform normelor tehnice în vigoare.

(3) Transmiterea către solicitant a certificatului de racordare actualizat este condiționată de achitarea de către acesta a tarifului de actualizare a certificatului de racordare.

Art. 63. - În cazul modificării unor elemente de natură administrativă conform prevederilor art. 6 alin. (3) lit. a), operatorul de rețea actualizează certificatul de racordare

în maximum 10 zile calendaristice de la data depunerii documentației complete de către utilizator.

SECȚIUNEA a 9-a

Punerea sub tensiune finală a instalațiilor de utilizare

Art. 64. - (1) Punerea sub tensiune finală a instalațiilor electrice ale utilizatorilor se face de către operatorul de rețea după emiterea certificatului de racordare și încheierea de către utilizator a contractului pentru transportul, distribuția și/ sau furnizarea energiei electrice, cu respectarea normelor în vigoare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru locurile de consum temporare, punerea sub tensiune finală a instalațiilor electrice ale utilizatorilor se face de către operatorul de rețea după depunerea de către utilizator sau împuternicitul său legal, la operatorul de rețea, a dosarului instalației de utilizare întocmit de executantul acesteia și încheierea de către utilizator a contractului pentru furnizarea energiei electrice.

(3) Termenul pentru punerea sub tensiune a instalațiilor de utilizare este de maximum 10 zile calendaristice de la data încheierii contractului pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice și se prevede în contractul de racordare.

(4) Pentru utilizatorii clienți casnici, termenul pentru punerea sub tensiune a instalațiilor de utilizare este de maximum 10 zile calendaristice de la data încheierii contractului pentru furnizarea energiei electrice.

(5) Punerea sub tensiune finală a instalațiilor electrice ale utilizatorilor în termenul prevăzut, după caz, la alin. (3) sau alin. (4) este o obligație a operatorului de rețea prevăzută în contractul de racordare.

Art. 65. - Utilizatorii au obligația să asigure operarea și mentenanța instalațiilor proprii în conformitate cu normele în vigoare, cu personal propriu calificat și autorizat conform prevederilor legale sau prin operatori economici atestați conform legii.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 66. - (1) Operatorii de rețea organizează activitatea privind racordarea utilizatorilor la rețea pe baza procedurilor proprii, potrivit prezentului regulament, astfel încât aceasta să se desfășoare operativ, fără întârzieri sau blocaje în procesarea cererilor, cu minimum de deplasări din partea solicitanților.

(2) Procedurile prevăzute la alin. (1) elaborate de operatorul de transport și de sistem și de operatorii de distribuție concesionari, care conțin prevederi referitoare la utilizatori, inclusiv cele care stabilesc costurile de realizare a lucrărilor de întărire a rețelei electrice din amonte de punctul de racordare și/sau condițiile de constituire, încetare și executare a garanțiilor financiare prevăzute la art. 31, se avizează de autoritatea competentă.

(3) Operatorii de rețea organizează un sistem de informare a solicitanților privind procesul de racordare la rețelele electrice, prin publicare pe pagina web proprie și prin afișare la sediile administrative și la centrele de relații cu utilizatorii de extrase din procedurile proprii, precizând cum, când și cui trebuie să se adreseze utilizatorii pentru obținerea avizului tehnic de racordare, lista centrelor de relații cu utilizatorii cu menționarea programului de lucru, a datelor de contact, inclusiv a numerelor de telefon, formulare de cereri, lista documentelor care trebuie anexate cererii, tarifele percepute, lista proiectanților și executanților atestați, precum și alte informații privind procesul de racordare.

(4) Operatorii de distribuție au obligația de a organiza centre teritoriale de relații cu utilizatorii la distanțe rezonabile pentru aceștia. Operatorii de distribuție concesionari au obligația de a organiza centre teritoriale de relații cu utilizatorii de regulă în fiecare municipiu situat în zona acoperită de contractul de concesiune, dar astfel încât utilizatorii să nu fie nevoiți să parcurgă o distanță mai mare de 50 km până la un centru teritorial.

(5) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție concesionari completează, modifică și transmit autorității competente în vederea avizării, procedurile prevăzute la alin. (2).

Art. 67. - (1) La cerere, operatorii de rețea pun la dispoziție utilizatorilor spre consultare documentația folosită la fundamentarea soluției de racordare.

(2) Datele tehnice prevăzute la alin. (1) au caracter de confidențialitate.

Art. 68. – Nerespectarea de către operatorii de rețea a termenelor prevăzute în prezentul regulament se încadrează în faptele prevăzute la art. 93 alin. (1) punctul 11 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, care se sancționează conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

Art. 69. - Valoarea procentului prevăzut la art. 31 alin. (2) se stabilește de operatorul de rețea în funcție de necesarul de lucrări de întărire prevăzute în avizul tehnic de racordare. Valoarea maximă a procentului este egală cu 20 % până la data de 31.12.2014, urmând ca aceasta să se revizuiască anual, la propunerea operatorilor de rețea justificată de evoluția costurilor cu racordarea noilor utilizatori.

Art. 70. - (1) Operatorii de rețea emit utilizatorilor certificate de racordare potrivit prezentului regulament începând cu data de 01.01.2014.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, operatorii de distribuție concesionari vor solicita operatorului de transport și de sistem emiterea de certificate de racordare pentru instalațiile existente deținute de operatorii de distribuție concesionari, corespunzătoare capacităților instalațiilor existente.

(3) Operatorul de transport și de sistem va emite certificate de racordare pentru instalațiile existente deținute de operatorii de distribuție concesionari în termen de 6 luni de la data solicitării prevăzute la alin. (2).

(4) Operatorii de distribuție concesionari au obligația să transmită operatorului de transport și de sistem lunar, până în data de 10 a fiecărei luni:

- a) copii după toate avizele tehnice de racordare și certificatele de racordare emise sau actualizate în luna calendaristică precedentă, pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere având o putere aprobată pentru evacuare în rețea mai mare de 5 MW;
- b) un tabel cu informații privind avizele tehnice de racordare și certificatele de racordare emise sau actualizate în luna calendaristică precedentă, pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere având o putere aprobată pentru evacuare în rețea mai mică sau egală cu 5 MW;

c) un tabel cu informații privind contractele de racordare încheiate în luna calendaristică precedentă, pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere, indicându-se pentru fiecare contract de racordare cel puțin următoarele: numărul și data încheierii contractului, puterea aprobată pentru evacuare, data prevăzută pentru punerea sub tensiune a instalațiilor utilizatorului, numărul avizului tehnic de racordare anexat contractului și data emiterii acestuia.

(5) Operatorul de transport și de sistem are obligația să publice și să actualizeze cel puțin o dată pe lună situația avizelor tehnice de racordare și a certificatelor de racordare emise pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere, indiferent de puterea aprobată pentru evacuare în rețea, indicând data ultimei actualizări a informațiilor și, pentru fiecare document, data emiterii acestuia și data până la care este valabil, denumirea locului de producere, puterea aprobată pentru evacuare, data și numărul contractului de racordare dacă este cazul.

Art. 71. – În procesul de actualizare a avizelor tehnice de racordare emise înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, conținutul acestora se corelează și cu prevederile art. 28.

Art. 72. - În cazul locurilor de consum și/ sau de producere ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune de către operatorul de rețea înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, la apariția unei modificări prevăzute la art. 5 alin. (2) sau alin. (3), utilizatorul adresează operatorului de rețea la care sunt racordate instalațiile sale, cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare.

Art. 73. – Avizele tehnice de racordare emise înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, își încetează valabilitatea în următoarele situații:

- a) în cazurile prevăzute în cadrul avizului;
- b) la emiterea certificatului de racordare conform prevederilor prezentului regulament, în cazul locurilor de consum și/ sau de producere ale căror instalații de utilizare nu au fost puse sub tensiune de către operatorul de rețea înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament;

- c) la emiterea certificatului de racordare ca urmare a solicitării actualizării avizului tehnic de racordare în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3), în cazul locurilor de consum și/sau de producere ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune de către operatorul de rețea înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament.

Art. 74. - Eventualele neînțelegeri precontractuale care apar între deținătorii de rețea și utilizatori în timpul parcurgerii etapelor procesului de racordare la rețelele electrice, neconciliate la nivelul operatorilor de rețea conform procedurilor proprii, se soluționează de autoritatea competentă conform reglementărilor în vigoare.

Art. 75 - Anexele nr. 1 -5 fac parte integrantă din prezentul regulament.

ANEXA Nr. 1 la regulament

TERMENI ȘI ABREVIERI FOLOSITE ÎN REGULAMENTUL PRIVIND RACORDAREA UTILIZATORILOR LA REȚELELE ELECTRICE DE INTERES PUBLIC

actualizare (a unui aviz tehnic de racordare valabil) - acțiunea prin care operatorul de rețea corelează conținutul avizului tehnic de racordare valabil cu datele energetice sau tehnice caracteristice locului de producere sau de consum, respectiv cu datele administrative de identificare a utilizatorului sau locului de producere/consum, atunci când ele se modifică față de cele anterioare, care au fost avute în vedere la emiterea avizului;

amonte, aval - noțiuni asociate sensului de parcurgere a instalațiilor dinspre instalațiile operatorului de rețea spre instalațiile utilizatorului;

aviz de amplasament - răspuns scris al operatorului de rețea la cererea unui solicitant, emis în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, în care se precizează punctul de vedere față de propunerea de amplasament a obiectivului solicitantului referitor la îndeplinirea condițiilor de coexistență a obiectivului cu rețelele electrice ale operatorului ;

aviz tehnic de racordare - aviz scris valabil numai pentru un anumit amplasament, care se emite de către operatorul de rețea, la cererea unui utilizator, asupra posibilităților și condițiilor tehnico-economice de racordare la rețeaua electrică a locului de consum și/ sau de producere respectiv, pentru satisfacerea cerințelor utilizatorului precizate în cerere;

branșament - instalație de racordare la joasă tensiune;

capacitate (de transport/distribuție) a rețelelor electrice – încărcarea maximă (A sau kVA) în condiții de dimensionare și funcționare date, cu satisfacerea parametrilor de calitate ai energiei electrice în punctele de delimitare;

capacitate energetică nouă – capacitate energetică înregistrată în evidențele contabile ale operatorului de rețea în urma realizării lucrărilor de modificare pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență prevăzute de norme sau a lucrărilor de deviere a instalațiilor electrice existente ale operatorului de rețea, care mărește capacitatea de transport/distribuție a rețelei electrice;

cerere de racordare - document prin care se solicită accesul la rețeaua electrică și emiterea avizului tehnic de racordare;

certificat de racordare – document emis de către operatorul de rețea în vederea punerii sub tensiune a instalațiilor electrice de la locul de consum și/ sau de producere și a utilizării rețelei, care certifică îndeplinirea condițiilor prevăzute în avizul tehnic de racordare valabil; nu pot exista simultan, pentru același loc de consum și/ sau de producere, două sau mai multe certificate de racordare valabile;

contract de proiectare și/sau de execuție - contract încheiat între operatorul de rețea și executantul desemnat în condițiile legii, pentru proiectarea și/sau execuția instalației de racordare;

contract de racordare - contractul încheiat între operatorul de rețea și utilizator, având ca obiect racordarea instalației de utilizare a utilizatorului la rețeaua electrică a operatorului prin realizarea lucrărilor de racordare stabilite în avizul tehnic de racordare și prin punerea sub tensiune finală a instalației de utilizare;

contract pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență - contract prin care un operator de rețea se angajează să devieze, să mute, să modifice sau să întărească instalațiile sale existente pe un teren pe care urmează a se amplasa un obiectiv al solicitantului, iar acesta se angajează să achite operatorului de

rețea costul lucrărilor pentru eliberarea amplasamentului sau pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență a rețelelor electrice cu obiectivul respectiv;

convenție de exploatare - act cu caracter juridic stabilit între operatorul de rețea și un utilizator, prin care se precizează modul de realizare a conducerii operaționale prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervențiile în caz de incidente, etc., în cadrul stabilit prin avizul tehnic de racordare;

dezvoltator – persoana fizică sau juridică având calitatea de a dezvolta o rețea electrică într-o zonă delimitată a cărei proprietate sau folosință o deține, în scopul alimentării cu energie electrică a utilizatorilor din zona respectivă, în baza avizului tehnic de racordare și a contractului de racordare încheiat, după caz, cu operatorul de distribuție concesionar sau cu operatorul de transport și de sistem;

executant - persoană fizică sau juridică ce obține de la autoritățile abilitate prin lege dreptul de a executa lucrări în instalațiile electrice;

fîșa de soluție - documentație tehnică în care se stabilește și se propune soluția de racordare la rețea a unui utilizator, atunci când aceasta este unică și evidentă, și care conține un minim de elemente și date ale rețelei și utilizatorului prin care se justifică soluția propusă;

garanție financiară – sume de bani și/sau instrumente financiare emise în favoarea operatorului de rețea în calitate de beneficiar, destinate garantării obligațiilor utilizatorului; garanția financiară se constituie în una din următoarele forme: scrisoare de garanție bancară, filă CEC avalizată, depozit bancar la termen sau orice altă formă legală acceptată de operatorul de rețea;

generator (electric) - aparat, mașină sau instalație care servește la producerea energiei electrice folosind energie de o altă formă;

grup de măsurare (a energiei electrice) - ansamblul format din contor și transformatoarele de măsurare aferente acestuia, precum și toate elementele intermediare care constituie circuitele de măsurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;

instalație de racordare - instalație electrică realizată între punctul de racordare la rețeaua electrică de interes public și punctul de delimitare dintre instalațiile operatorului de rețea și instalațiile utilizatorului. Instalația de racordare cuprinde și grupul de măsurare a

energiei electrice, inclusiv în cazurile de excepție când punctul de măsurare este diferit de punctul de delimitare.

instalație de utilizare - instalație electrică a utilizatorului, în aval de punctul/punctele de delimitare; în cazul mai multor puncte de delimitare se consideră o singură instalație de utilizare numai dacă instalațiile din aval aferente fiecărui punct de delimitare sunt legate electric între ele prin rețele ale utilizatorului. Prin excepție, sursele de iluminat public sau alte sarcini distribuite, de același tip și ale aceluiași utilizator, racordate la un circuit de joasă tensiune din postul de transformare sau dintr-o cutie de distribuție, se pot considera o singură instalație de utilizare.

licență - actul administrativ prin care se acordă titularului permisiunea de a realiza exploatarea comercială a unor capacități energetice din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii participanților la piața de energie electrică, emis de autoritatea competentă la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine;

loc de consum - incinta sau zona în care se consumă, printr-o singură instalație de utilizare, energie electrică furnizată prin una sau mai multe instalații de racordare. Un client final poate avea mai multe locuri de consum, după caz, în incinte sau zone diferite sau în aceeași incintă sau zonă.

loc de consum temporar – loc de consum în care se utilizează energie electrică pentru o perioadă de timp, în general mai scurtă de un an, aprobată de autoritățile competente, în scopul construirii, reparării sau amenajării unor obiective, precum și pentru organizarea sau desfășurarea unor activități ocazionale;

loc de consum și de producere - incinta sau zona în care se consumă și se produce energie electrică, printr-o singură instalație de utilizare, energia electrică fiind absorbită și evacuată în rețeaua de interes public prin una sau mai multe instalații de racordare;

loc de producere - incinta în care sunt amplasate instalațiile de producere a energiei electrice ale unui utilizator al rețelei electrice;

lucrări de întărire a rețelei electrice - lucrări în instalațiile operatorului de rețea, necesare pentru asigurarea condițiilor tehnice în vederea evacuării sau consumului puterii suplimentare aprobate pentru racordare utilizatorilor, la parametrii calitativi corespunzători normelor în vigoare;

norme - standarde, coduri, regulamente, reglementări, instrucțiuni, prescripții energetice, hotărâri și alte acte normative, precum și contracte sau alte documente oficiale;

obiectiv - ansamblu al instalațiilor, construcțiilor și echipamentul aferent, care este proiectat să producă, să consume, să transporte sau să distribuie energie electrică;

operator de distribuție concesionar - operatorul de distribuție care desfășoară activitatea de distribuție pe baza unui contract de concesiune a serviciului public privind distribuția energiei electrice într-o anumită zonă;

operator de rețea - după caz, operatorul de transport și de sistem sau un operator de distribuție;

proiectant de specialitate - persoană fizică autorizată în domeniu sau persoană juridică atestată în domeniu, potrivit legii;

punct de delimitare - loc în care instalațiile utilizatorului se delimitează ca proprietate de instalațiile operatorului de rețea;

punct de măsurare - locul de racordare a transformatoarelor de măsurare sau la care este conectată aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea puterii și energiei electrice tranzacționate;

punct de racordare (la rețeaua electrică) - punct fizic din rețeaua electrică la care se racordează un utilizator;

putere aprobată - putere activă (aparentă) maximă simultană pe care utilizatorul o poate absorbi sau evacua prin instalația de racordare la rețeaua electrică pentru care se emite avizul tehnic de racordare; se consemnează în avizul tehnic de racordare și este luată în considerare la dimensionarea instalației de racordare a utilizatorului respectiv;

putere instalată - putere activă (aparentă) nominală indicată în documentația tehnică a fabricii constructoare pentru un generator sau receptor, care este înscrisă pe placuța indicatoare sau care este indicată de fabricant;

putere instalată totală - sumă a puterilor instalate ale tuturor generatoarelor/receptoarelor pentru un loc de producere sau consum;

racord - instalație de racordare la medie și înaltă tensiune;

racordare - acțiune desfășurată de un deținător de rețea electrică pentru realizarea unui racord sau bransament la un loc de producere sau de consum nou ori modificarea sau înlocuirea unui racord ori bransament la un loc de producere sau de consum existent;

SCADA - sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date pentru un proces tehnologic sau instalație ;

solicitant - persoană fizică sau juridică, potențial sau actual utilizator al rețelei electrice, care solicită racordarea la rețeaua electrică a unui loc de producere sau consum, respectiv actualizarea avizului tehnic de racordare/certificatului de racordare emis pentru acel loc de producere sau consum;

spor de putere - putere suplimentară față de puterea aprobată prin ultimul aviz tehnic de racordare dat pentru un loc de producere sau consum existent și care a fost avută în vedere la dimensionarea, respectiv verificarea capacității instalației de racordare;

studiu de soluție - documentație tehnico-economică în care, pe baza datelor și cerințelor unui utilizator și a caracteristicilor rețelei, se stabilesc, se analizează și se propun soluții raționale, posibile tehnic și fezabile economic, pentru racordarea la rețea a instalației utilizatorului;

tarif de emitere/actualizare a avizului tehnic de racordare - tarif reglementat care reprezintă cheltuiala medie efectuată de un operator de rețea pentru emiterea sau actualizarea unui aviz tehnic de racordare;

tarif de racordare - tarif reglementat care reprezintă cheltuiala efectuată de un operator de rețea pentru realizarea lucrărilor de racordare a unui loc de consum și/sau de producere al unui utilizator la rețeaua electrică;

utilizator de rețea electrică - orice persoană fizică sau juridică ale cărei instalații sunt racordate sau urmează a fi racordate la un sistem electroenergetic în scopul livrării de energie electrică în ori din sistemul de transport, respectiv de distribuție a energiei electrice;

kV – kilovolt;

kVA – kilovoltamper;

MT- medie tensiune;

MW – megawatt;

SEN - Sistem Electroenergetic Național;

**REGULI SPECIFICE PENTRU REALIZAREA RACORDĂRII
LOCUIŢELOR INDIVIDUALE LA REŢEAUA ELECTRICĂ DE
DISTRIBUŢIE**

1. Racordarea fiecărei locuințe se realizează conform soluției stabilite prin fișă de soluție și consemnate în avizul tehnic de racordare emis de operatorul de distribuție concesionar.

2.1. În situația în care există rețea electrică de distribuție publică de joasă tensiune amplasată la o distanță cel mult egală cu 100 m față de limita de proprietate a terenului utilizatorului și puterea maxim simultan absorbită solicitată prin cererea de racordare este mai mică de 30 kVA, racordarea se realizează la rețeaua electrică de distribuție publică de joasă tensiune cea mai apropiată, printr-un bransament dimensionat conform prevederilor normelor tehnice în vigoare, corespunzător puterii aprobate pentru locul de consum respectiv. Eventualele lucrări de întărire a rețelei, necesare pentru preluarea consumului aprobat noului utilizator se realizează de către și pe cheltuiiala operatorului de distribuție concesionar.

2.2. În condițiile prevăzute la punctul 2.1, punctul de delimitare se stabilește la bornele de ieșire din grupul de măsurare, montat la limita de proprietate sau, în condițiile art. 22 alin. (4) din regulament, pe proprietatea utilizatorului, în exteriorul locuinței.

2.3. Prevederile de la punctul 2.2 sunt valabile și în situația unui loc de consum temporar de organizare de șantier pentru construirea locuinței.

2.4. Pentru realizarea racordării, fiecare utilizator încheie contractul de racordare cu operatorul de rețea și achită acestuia tariful de racordare.

2.5. În situația prevăzută la art. 44 alin. (4) din regulament, tariful de racordare recalculat în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (5) din regulament poate fi cel mult egal cu valoarea tarifului de racordare prevăzută în avizul tehnic de racordare.

3.1. În situația în care rețeaua electrică de distribuție publică de joasă tensiune este situată la o distanță mai mare de 100 m față de limita de proprietate a terenului utilizatorului, la înregistrarea cererii de racordare pentru o locuință individuală având o putere solicitată mai mică de 30 kVA, operatorul de distribuție concesionar are obligația să comunice solicitantului printr-o scrisoare de răspuns, informații cu privire la demersurile efectuate până în momentul respectiv în scopul dezvoltării rețelelor de distribuție pentru electrificarea localității sau pentru extinderea rețelelor de distribuție în zona respectivă, inclusiv calendarul de realizare a lucrărilor.

3.2. Operatorul de distribuție concesionar are obligația de a transmite solicitantului scrisoarea de informare prevăzută la punctul 3.1 în termen de maximum 20 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii de racordare.

3.3. Informațiile prevăzute la punctul 3.1 sunt furnizate utilizatorului din prima etapă a procesului de racordare, conform prevederilor art.10 din regulament, și/ sau prin avizul de amplasament.

3.4. În condițiile prevăzute la punctul 3.1, după realizarea lucrărilor de dezvoltare a rețelelor de distribuție care permit racordarea solicitată, operatorul de distribuție concesionar soluționează cererea de racordare conform prevederilor regulamentului, cu precizările de la punctele 1, 2.1 și 2.5.

4.1. Dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție pentru electrificarea localităților sau pentru extinderea rețelelor de distribuție se finanțează de operatorul de distribuție concesionar și de autoritățile administrației publice locale sau centrale, în conformitate cu prevederile art. 51 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

4.2. Utilizatorii care se racordează la rețele realizate în condițiile prevăzute la punctul 4.1 nu plătesc compensație bănească, autoritatea locală neavând calitatea de prim utilizator în sensul prevăzut la art. 22 alin. (7) din regulament.

**REGULI SPECIFICE PENTRU REALIZAREA RACORDĂRII LA
REȚEAUA ELECTRICĂ DE DISTRIBUȚIE A ANSAMBLURILOR
DE BLOCURI DE LOCUINȚE ȘI/SAU DE LOCUINȚE INDIVIDUALE**

1. Dezvoltatorul adresează operatorului de distribuție concesionar o cerere pentru realizarea rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali, prezentând date referitoare la puterile maxim simultan absorbite, individual și pe ansamblu. Documentația anexată cererii cuprinde documentele prevăzute la art. 14 alin. (1) din Regulament.

2.1. În termen de maximum 45 de zile calendaristice de la data depunerii cererii și a documentației prevăzute la punctul 1, operatorul de distribuție concesionar are obligația să propună dezvoltatorului un contract pentru realizarea rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali, astfel încât viitorii clienți casnici din ansamblu să poată beneficia, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de serviciul universal la nivelul de calitate prevăzut în standardul de performanță referitor la serviciul public de distribuție.

2.2. Rețeaua electrică prevăzută la punctul 2.1 cuprinde și rețeaua de distribuție de joasă tensiune din interiorul ansamblului, până la locul de montare al contoarelor individuale, în cazul unui ansamblu de blocuri de locuințe, respectiv până la limitele de proprietate ale locuințelor din ansamblu, în cazul unui ansamblu rezidențial format din locuințe individuale.

2.3. În cazul unui ansamblu de blocuri de locuințe, grupurile de măsurare individuale se poziționează centralizat, la parter sau pe palier.

3. Prin excepție de la prevederile de la punctul 2.1, în situația în care drumurile de acces din interiorul ansamblului constituie domeniu public, rețelele electrice de distribuție din

interiorul ansamblului se realizează cu respectarea prevederilor art. 51 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

4.1. Contractul pentru realizarea rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali, încheiat între dezvoltator și operatorul de distribuție concesionar, conține următoarele:

- a) condițiile de finanțare de către dezvoltator a cheltuielilor efectuate de operatorul de distribuție concesionar pentru realizarea rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali;
- b) condițiile de realizare de către operatorul de distribuție concesionar a rețelei prevăzute la lit. a);
- c) condițiile de restituire de către operatorul de distribuție concesionar, în condiții de eficiență economică în conformitate cu prevederile legale, a costurilor de realizare a rețelei prevăzute la lit. a), achitate de dezvoltator.

4.2. Pentru încheierea contractului prevăzut la punctul 4.1, dezvoltatorul trebuie să depună la operatorul de distribuție concesionar, în copie, autorizația de construire în termen de valabilitate pentru ansamblul de blocuri de locuințe și/sau de locuințe individuale.

5. Rețeaua electrică de interes public necesară pentru racordarea utilizatorilor individuali se poate realiza în etape, corelat cu etapele de finalizare a locuințelor, conform contractului prevăzut la punctul 4.1.

6.1. Operatorul de distribuție concesionar restituie dezvoltatorului o cotă din contravaloarea cheltuielilor cu finanțarea lucrărilor de realizare a rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali din ansamblu, efectuate conform contractului prevăzut la punctul 4.1, numai după ce numărul cererilor de racordare individuale înregistrate la operatorul de distribuție concesionar, din partea viitorilor clienți casnici din ansamblu, utilizatori ai rețelei, reprezintă cel puțin 80 % din numărul total al locuințelor din ansamblu, pentru alimentarea cărora s-a realizat rețeaua respectivă.

6.2. Cota care se restituie conform prevederilor punctului 6.1 se stabilește de operatorul de distribuție concesionar în baza unei analize de eficiență economică.

7. După realizarea rețelei de distribuție de către operatorul de distribuție concesionar în condițiile contractului prevăzut la punctul 4.1, racordarea locuințelor individuale se face de către operatorul de distribuție concesionar, cu parcurgerea etapelor prevăzute de Regulament, cu precizările din Anexa nr. 2 la regulament.

8. Pentru realizarea racordării locuinței, utilizatorul individual achită numai tariful de racordare operatorului de distribuție concesionar, fără ca dezvoltatorul ansamblului sau vreun alt utilizator din ansamblu să-i mai perceapă plata vreunei compensații.

9.1. Este interzisă alimentarea cu energie electrică a clienților finali casnici individuali din ansamblu utilizând instalațiile electrice realizate pentru racordarea organizării de șantier necesare construirii blocurilor și/sau locuințelor.

9.2. Operatorul de distribuție concesionar are obligația să verifice dacă sunt respectate prevederile de la punctul 9.1 și, în situația în care constată încălcarea acestora, să procedeze la deconectarea instalației de racordare a organizării de șantier, cu informarea imediată a autorității competente.

9.3. Dezvoltatorul are obligația să permită operatorului de distribuție concesionar efectuarea verificărilor prevăzute la punctul 9.2.

**REGULI SPECIFICE PENTRU REALIZAREA RACORDĂRII
ZONELOR INDUSTRIALE, COMERCIALE SAU DE SERVICII COMUNE
LA REȚEAUA ELECTRICĂ DE DISTRIBUȚIE**

1.1. Operatorul de rețea emite aviz tehnic de racordare dezvoltatorului zonei pentru puterea totală necesară acesteia și în funcție de care se dimensionează instalația de racordare a zonei.

1.2. Punctul de delimitare se stabilește în conformitate cu prevederile art. 22 din regulament și cu respectarea condiției ca tensiunea punctului de delimitare să fie egală cu tensiunea punctului de racordare. Excepțiile trebuie justificate în fișa sau studiul de soluție.

2.1. Instalația de racordare se realizează de către operatorul de rețea în baza contractului de racordare încheiat cu dezvoltatorul zonei și a tarifului de racordare achitat de acesta, corelat cu punctul de delimitare prevăzut în avizul tehnic de racordare.

2.2. Dezvoltatorul zonei este responsabil de realizarea instalațiilor din aval de punctul de delimitare. Acesta devine proprietarul unei rețele de distribuție de interes public și îi revin, în această calitate, toate obligațiile prevăzute în prezentul regulament și în norme privind asigurarea accesului la rețea, exploatarea și mentenanța rețelei. Rețeaua nu poate fi înstrăinată decât cu condiția preluării obligației de prestare a serviciului de distribuție de către viitorul proprietar.

2.3. În condițiile prevăzute la punctul 2.2, dacă rețeaua de distribuție din zona respectivă constituie un sistem de distribuție închis, au aplicabilitate dispozițiile legale corespunzătoare.

**REGULI SPECIFICE PRIVIND RACORDAREA
LOCURILOR DE PRODUCERE LA REȚELELE ELECTRICE
CU TENSIUNEA MAI MARE SAU EGALA CU 110 kV**

1. Soluția de racordare pentru un loc de producere se stabilește prin studiu de soluție.

2.1. În situația în care soluția de racordare din studiul de soluție este comună pentru cel puțin două locuri de producere diferite și aceasta prevede racordarea la rețeaua electrică cu tensiunea 110 kV sau mai mare prin realizarea unei stații de transformare, punctul de delimitare se stabilește în aval de bara cu tensiune inferioară din cadrul stației electrice.

2.2. În condițiile prevăzute la punctul 2.1, stația de transformare care face parte din soluția comună pentru racordarea mai multor locuri de producere diferite se dimensionează pentru evacuarea puterii totale rezultate din însumarea puterilor evacuate aprobate pentru fiecare loc de producere. Costul pentru realizarea instalației de racordare comune se împarte proporțional cu puterile evacuate aprobate locurilor de producere individuale.

2.3. Operatorul de rețea emite aviz tehnic de racordare pentru fiecare loc de producere, pentru puterea evacuată aprobată acestuia, conform soluției de racordare stabilite prin studiul de soluție.

2.4. Pentru realizarea racordării, după încheierea între titularii avizelor tehnice de racordare a unui contract privind finanțarea instalației de racordare prin care se stabilește și modalitatea de finanțare în cazul în care unul din dezvoltatori nu își respectă obligațiile, fiecare utilizator încheie contractul de racordare cu operatorul de rețea și achită acestuia tariful de racordare corespunzător.

3. Grupul de utilizatori care a suportat costul instalației de racordare comune în condițiile prevăzute la punctul 2.2 primește compensație bănească de la ceilalți utilizatori care se racordează în orice punct al instalației de racordare, în conformitate cu prevederile art.22 alin.(7) din Regulament.

4.1. Prevederile de la punctul 2.1 sunt aplicabile și cazurilor în care cererile de racordare au fost înregistrate anterior datei de intrare în vigoare a prezentului regulament, dacă nu au fost emise avizele tehnice de racordare.

4.2. În cazurile în care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, există avize tehnice de racordare valabile ce prevăd ca soluție de racordare o stație de transformare cu tensiunea superioară mai mare de 110 kV, situată în aval de punctul/ punctele de delimitare și stația respectivă deserveste cel puțin doi utilizatori, proprietarul stației electrice va încheia cu operatorul de transport și de sistem un contract de comodat având drept obiect stația de transformare, pe toată durata de viață a acesteia, cu obligativitatea comodatarului de a o menține în stare de funcționare pe costurile sale.

4.3. În situația unei stații de transformare cu tensiunea superioară mai mare de 110 kV ce este deținută de unicul producător racordat, la înregistrarea unei noi cereri pentru racordarea unui loc de producere sau de consum pe bara cu tensiune inferioară a respectivei stații de transformare, proprietarul stației electrice va încheia cu operatorul de transport și de sistem un contract de comodat având drept obiect stația de transformare, pe toată durata de viață a acesteia, cu obligativitatea comodatarului de a o menține în stare de funcționare pe costurile sale.

4.4. După încheierea contractului prevăzut la punctul 4.3, operatorul de transport și de sistem emite aviz tehnic de racordare pentru noul loc de producere sau de consum, la rețeaua pe care o deține.

4.5. Operatorul de transport și de sistem va presta serviciul de transport al energiei electrice pentru utilizatorii racordați la barele cu tensiune inferioară ale stației electrice.